༄། །དབུ་མའི་ལྟ་བ་རང་སྟོང་མེད་དགག་དང་གཞན་སྟོང་མ་ཡིན་དགག་གང་ཡིན་ལ་དཔྱད་པ།

བླ་མ་དང་དབྱེར་མེད་པ་འཇམ་དཔལ་རྡོ་རྗེ་ནོན་པོར་སྒོ་གསུམ་གུས་པས་ཕྱག་འཚལ་ཞིང་གསོལ་བ་འདེབས་སོ་བྱིན་གྱིས་རློབ་པར་མཛད་དུ་གསོལ།

ཐོག་མའི་མཚམས་སྦྱོར།

འདིར་སྤྱི་འགྱུར་མཐོ་སློབ་ཆེན་མོའི་རྒྱུན་ལས་རིན་པོ་ཆེའི་ཡིག་ཚང་ནས། གཞན་རྣམས་མ་ཡིན་དགག་ཏུ་སྨྲ། །ཞེས་པ་ལས་འཕྲོས་ཏེ་མེད་དགག་དང་མ་ཡིན་དགག   སྤྲོས་བྲལ་དང་ཀ་དག་གཏན་འབེབས་ཀྱི་དགག་བྱ་སོགས་ཀྱི་ཐད་སྤྱི་འགྱུར་ཀུན་མཁྱེན་ཡབ་སྲས་ཀྱི་ཐུན་མིན་བཞེད་པའི་སྐོར་གཞན་གྱི་ཟེར་སྤྲོས་ཀྱིས་མ་བསླད་པའི་དཔྱད་རྩོམ་ཞིག་གནང་རྒྱུ། ཞེས་བཀའ་ཕེབས་ཀྱང་བདག་ལྟ་བུ་སྐྱེས་སྦྱངས་ཀྱི་ཤེས་རབ་དམན་ཞིང་ལེ་ལོ་དང་རྣམ་གཡེང་གིས་དུས་འདའ་མཁན་ཞིག་གིས་དེ་ལྟ་བུའི་བརྗོད་དོན་ཟབ་ཅིང་རྒྱ་ཆེ་བའི་སྐོར་ལ་སྤྱོབས་པ་དང་གདེང་ཚོད་ཀྱིས་དགག་བཞག་སྤྱོང་གསུམ་ཅི་ཡང་ཞུ་རྒྱུ་མེད་ཀྱང་བཀའ་བསྟན་དག་ལ་གཞི་བཅོལ་ཏེ་རང་གི་བློས་ཚོད་ཀྱི་གོ་བས་དགག་བཞག་གི་ཁུར་ཡང་ཙུང་ཟད་ལེན་སྙིང་སྤྲོ་བས། རྩ་བའི་ས་བཅད་ཀྱི་དབང་དུ་བཏང་ན།

དང་པོ་ཕྱག་འཚལ་བ། སྐབས་དོན་དངོས་བཤད་པ། མཇུག་བསྔོ་བས་བསྡུ་བ་དང་གསུམ་ལས་དང་པོ་སྔོན་དུ་སོང་ནས། གཉིས་པ་ལ་འང་། དབུ་མའི་ལྟ་བ་དགག་བྱ་བདེན་གྲུབ་བཅད་ཙམ་གྱི་རང་སྟོང་མེད་དགག་ཏུ་སྨྲ་བ། དབུ་མའི་ལྟ་བ་རང་གིས་རང་མི་སྟོང་པའི་གཞན་སྟོང་མ་ཡིན་དགག་ཏུ་སྨྲ་བ།   རང་ལུགས་དབུ་མའི་ལྟ་བ་མཐའ་བྲལ་དབུ་མ་ཆེན་པོར་བཤད་པ་དང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི།

ཀ༽ ༡ རང་སྟོང་མེད་དགག་ཙམ་སྨྲ་བའི་ལུགས་བརྗོད་པ།

དེ་ཡང་རིགས་ཤེས་སྒྲོན་མེ་ལས།[1] དགེ་ལྡན་ལྟ་བ་མེད་དགག་ཟེར། །ཞེས་པས་བསྟན་པ་ལྟར་རྗེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་རྗེས་འབྲང་དང་བཅས་པ་འདི་པའི་ལུགས་ལ་དགག་བྱ་དང་དགག་གཞི་དབྱེར་མེད་པ་བུམ་པ་བུམ་པས་སྟོང་པ་ལྟ་བུ

[1] མི་ཕམ་གསུང་འབུམ། ཡེ་ཤེས་སྡེའི་པར་མ། དེབ་ཕྲེང་ ༡༣ ཤོག་ངོས་ ༡༩༩ པར་གསལ།

མིན་པར་དགག་གཞི་བུམ་པའི་སྟེང་དུ་དགག་བྱ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་བུམ་པས་སྟོང་པ་ལྟ་བུ་རང་སྟོང་གི་དོན་དང་། སྟོང་ཉིད་མེད་དགག་ཅེས་པའང་དགག་གཞི་གཟུགས་ནས་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་བར་གྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་དགག་བྱར་བྱས་ནས་འགོག་པ་མིན་པར་དེ་དག་གི་སྟེང་དུ་དགག་བྱ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་བཅད་ཙམ་གྱི་སྟོང་ཆ་ལ་བཞེད་པར་སྣང་ཞིང་ཚུལ་དེས་གཞི་གྲུབ་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཚད་མས་གྲུབ་པས་རིགས་པའི་དགག་བྱར་གཏན་ནས་མི་བཞེད་དོ།།

ཁུངས་དང་བཅས་ཏེ་ཅུང་ཟད་གསལ་དུ་བཏང་ན། དང་པོ་ལུགས་འདིའི་སྤྱིར་རིགས་པའི་དགག་བྱ་ནི། རྗེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོས་མཛད་པའི་བྱང་ཆུབ་ལམ་རིམ་ཆེན་མོ་ལས།[2] ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་འཛིན་པ་ལ་དགག་བྱར་གསུངས་པ་དང་དེས་བཟུང་བའི་རང་བཞིན་ཡོད་པ་ལ་དགག་བྱར་མཛད་པ་གཉིས་ཡོད་དོ། །འོན་ཀྱང་དགག་བྱའི་གཙོ་བོ་ནི་ཕྱི་མ་ཡིན་ཏེ། ཡུལ་ཅན་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ལྡོག་པ་ལ་དེས་བཟུང་བའི་ཡུལ་ཐོག་མར་དགག་དགོས་པས་སོ། །འདི་ཡང་རྟེན་འབྲེལ་གྱིས་གང་ཟག་དང་ཆོས་ཀྱི་སྟེང་དུ་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པའི་རང་བཞིན་ཡོད་པ་འགོག་པ་ལྟ་བུ་རྣམས་ཡིན་ནོ། །དགག་བྱ་འདི་ནི་ཤེས་བྱ་ལ་མེད་པ་ཞིག་དགོས་ཏེ། ཡོད་ན་དགག་པར་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་རིགས་པའི་དགག་བྱ་མཐའ་གཅིག་ཏུ་གཞི་མ་གྲུབ་དགོས་པར་གསུངས། **གཉིས་པ་ལུགས་འདིའི་དབུ་མའི་དགག་བྱ་ནི།** གང་ཉིད་ཀྱིས་མཛད་པའི་བསྟན་བཅོས་ཆེན་པོ་དབུ་མ་ལ་འཇུག་པའི་རྣམ་བཤད་དགོངས་པ་རབ་གསལ་ལས།[3] དེ་ལྟར་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཡུལ་ཅན་ཐ་སྙད་ཀྱི་རྟོག་པ་གཞན་ལ་རག་མ་ལས་པ་སྟེ། དེའི་དབང་གིས་བཞག་པ་མིན་པའི་རང་བཞིན་དེ་ཉིད་ལ་དགག་བྱའི་བདག་ཅེས་བྱ་ལ། དེ་ཉིད་ཁྱད་གཞི་གང་ཟག་གི་སྟེང་དུ་མེད་པ་ནི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་དང་། མིག་སྣ་སོགས་ཆོས་ཀྱི་སྟེང་དུ་མེད་པ་ནི་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་དུ་གསུངས་པས། རང་བཞིན་དེ་གང་ཟག་དང་ཆོས་ཀྱི་སྟེང་དུ་ཡོད་པར་འཛིན་པ་ནི་བདག་གཉིས་ཀྱི་འཛིན་པར་ཤུགས་ཀྱིས་རྟོགས་ཏེ། བརྒྱ་པའི་འགྲེལ་པ་ལས། དེ་ལ་བདག་ཅེས་བྱ་བ་ནི་གང་ཞིག་དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་གཞན་ལ་རག་མ་ལས་པའི་ངོ་བོ་རང་བཞིན་ཏེ། དེ་མེད་པ་ནི་བདག་མེད་པའོ། །དེ་ནི་ཆོས་དང་གང་ཟག་གི་དབྱེ་བས་གཉིས་སུ་རྟོགས་ཏེ། ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་པ་དང་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་པ་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་པ་ལྟར་ཏེ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་བདག་ཁོ་ན་འཛོག་པར་མཛད་དོ།།

[2] རྗེ་ཙོང་ཁ་པའི་གསུང་འབུམ། ཞོལ་ཤིང་པར། པོད་ པ། ཤོག་གྲངས་ ༩༣༠ མདུན་ངོས་སུ་གསལ།

[3] རྗེ་ཙོང་ཁ་པའི་གསུང་འབུམ། ཞོལ་ཤིང་པར། པོད་ མ། ཤོག་གྲངས་ ༧༧ རྒྱབ་ངོས་སུ་གསལ།

གསུམ་པ་རང་སྟོང་ཞེས་པའི་སྟོང་ཚུལ་ཡང་། དེ་ཉིད་ལས།[4] ཆོས་རྣམས་རང་གི་ངོ་བོས་སྟོང་ཞེས་པའི་བསམ་དོན་ཡང་དེ་ཉིད་ཡིན་གྱི། བུམ་པ་བུམ་པས་མི་སྟོང་བར་བདེན་པས་སྟོང་པ་ནི་གཞན་སྟོང་ཡིན་པས་བུམ་པ་བུམ་པས་སྟོང་པ་ནི་རང་སྟོང་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྨྲ་བ་ནི་གཏན་ནས་མི་རིགས་ཏེ། བུམ་པ་བུམ་པས་སྟོང་ན་བུམ་པ་ལ་བུམ་པ་མེད་དགོས་ན། རང་ལ་རང་མེད་ན་གཞན་སུ་ལ་ཡང་མེད་པས་བུམ་པ་གཏན་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །དེའི་ཚེ་དངོས་པོ་གཞན་ཐམས་ཅད་ཀྱང་དེ་དང་འདྲ་བས། དེ་ལྟར་སྨྲ་མཁན་ཡང་མེད་པར་འགྱུར་ཞིང་། འདིས་སྟོང་པ་དང་འདིས་མི་སྟོང་ཞེས་པའི་རྣམ་གཞག་གང་ཡང་མི་སྲིད་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་རང་གིས་རང་མི་སྟོང་བར་དགག་བྱ་ངོ་བོས་གྲུབ་པས་སྟོང་པ་ལ་བཤད་དོ། **།བཞི་པ་སྟོང་ཉིད་མེད་དགག་ཅེས་པའང་།** དེ་ཉིད་ལས།[5] རང་བཞིན་མེད་པར་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་སྐབས་སུ་བསྒྲུབ་བྱ་ནི་དགག་བྱ་བཅད་ཙམ་གྱི་མེད་པར་དགག་པ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་དོན་ལ་དགག་གཞིའི་སྟེང་དུ་དགག་བྱ་བདེན་གྲུབ་བཅད་ཙམ་གྱི་སྟོང་ཆ་ལ་སྟོང་ཉིད་མེད་དགག་ཏུ་བཞེད་པར་གསལ་ལོ། །འདིར་རང་བཟོ་སྤངས་ནས་ལུང་དང་བཅས་ཏེ་ཕྱོགས་སྔའི་འདོད་པ་མདོ་ཙམ་བརྗོད་པའོ།།

༣ རང་སྟོང་མེད་དགག་ཙམ་སྨྲ་བའི་ལུགས་དེ་ཉིད་འཐད་མི་འཐད་ཅུང་ཟད་དཔྱད་པ།

དེ་ལྟར་རིགས་པའི་དགག་བྱ་ལ་གཞི་མ་གྲུབ་པའི་ཁྱབ་པ་དང་། སྟོང་པ་ཉིད་དམ་བདག་མེད་པའི་དགག་བྱ་བདག་གཙོ་བོར་འཛིན་པ་དང་། གཞི་གྲུབ་ཀྱི་ཆོས་གང་ཡང་རང་གིས་རང་མི་སྟོང་པ་དང་། སྟོང་པ་ཉིད་ལ་དཔྱོད་པའི་རིགས་པས་གཏན་ལ་ཕབ་པའི་གྲུབ་དོན་ཡང་བདག་བཀག་ཙམ་གྱི་བདག་མེད་པ་ལ་འཛིན་པ་འདི་དག་སྤྱི་འགྱུར་བའི་ལུགས་ལ་འཁོར་ལོ་བར་པའི་གདུལ་བྱ་དབང་པོ་རྣལ་འབྲིང་གཉིས་པོ་དབུ་མ་ཐལ་འགྱུར་བའི་གྲུབ་མཐའ་མཆན་ཉིད་པར་འཇུག་པའི་སྒོན་འགྲོ་ལྟ་བུ་སྟེ་[6]ལས་དང་སྐལ་བ་ཅན་གྱི་སྐྱེས་བུའམ་ཤིན་ཏུ་དབང་རྣོན་ལས་གཞན་དུ་ཐོག་མར་ཚུལ་འདི་ལ་ངེས་པ་བསྐྱེད་པའི་སྒོ་ནས་གདོད་ཐལ་འགྱུར་བའི་ལྟ་བ་གཏན་ལ་འབེབས་པ་ཡིན་པས་མཐའ་གཅིག་ཏུ་ལོག་ལམ་ལྟ་བུར་བརྩིས་ནས་དགག་པར་བྱ་བ་མིན་མོད།[7] འོན་ཀྱང་གཞི་གྲུབ་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་དོན་དམ་དཔྱོད་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པས་ཀྱང་མི་ཁེགས་པར་ཚད་མས་གྲུབ་ཅིང་དེ་དག་གི་སྟེང་དུ་དགག་བྱ་རང་བཞིན་གྱིས་

---

[4] རྗེ་ཙོང་ཁ་པའི་གསུང་འབུམ། པོད་ མ། ཤོག་གྲངས་ ༡༡༨ རྒྱབ་ངོས་སུ་གསལ།

[5] རྗེ་ཙོང་ཁ་པའི་གསུང་འབུམ། པོད་ མ། ཤོག་གྲངས་ ༡༤༡ མདུན་ངོས་སུ་གསལ།

[6] ངེས་ཤེས་སྒྲོན་མེ། ཤོག་ངོས་ ༡༦༥ ལས། དང་པོའི་ལས་ཅན་འཇུག་པའི་སྒོ། །གོལ་འཆུག་མེད་པ་འདི་ཡིན་ན། །ཞེས་སོ།།

[7] ངེས་ཤེས་སྒྲོན་མེ། ཤོག་ངོས་ ༡༦༦ ལས། དང་པོ་ནས་དེ་སྟོང་ཞེས་པ། །བདུད་ཀྱི་གསང་ཚིག་བཀྲེ་བ་ཡིན། །ཞེས་སོ།།

གྲུབ་པ་ཙམ་བཅད་པའི་སྟོང་ཉིད་མེད་དགག་ཙམ་ཞིག་དབུ་མ་ཐལ་འགྱུར་བའི་ལྟ་བ་མཐར་ཐུག་པར་འདོད་ན་ལུང་རིགས་ཀྱི་གནོད་བྱེད་ཤིན་ཏུ་མང་བས་ཤིན་ཏུ་འཐད་པར་དཀའ་ཞིང་དེ་དག་ཀུན་གྱི་རྩ་བའང་ཐ་སྙད་ཚད་གྲུབ་འདོད་པར་ཐུག་པས་ཅུང་ཟད་དཔྱད་པར་བྱ་སྟེ།

༄ རིགས་པས་མི་ཁེགས་པའི་ཐ་སྙད་ཚད་གྲུབ་ཡོད་མེད་ཐུན་མོང་ལྟ་བའི་སྒོ་ནས་བརྟག་པ།

ཐུན་མོང་ལྟ་བ་ལ་དཔྱད་ན་ཐ་སྙད་ཚད་གྲུབ་མེད་པར་ཤིན་ཏུ་ངེས་པ་ནི། མདོ་[8]དང་བསྟན་བཅོས་[9]སོགས་ལས་དངོས་པོ་གཅིག་འགྲོ་བ་རིགས་མི་མཐུན་པར་སྣང་ཚུལ་སོ་སོར་འབྱུང་ཚུལ་བཤད་པ་བཞིན་དབུ་མ་ལ་འཇུག་པ་ལས་ཀྱང་ཟུར་ཙམ་བཤད་པ་རང་གཞན་གཉིས་ཀས་ཁས་ལེན་ལ། དཔེར་ན་མིས་མཐོང་བའི་ཆུ་ཕོར་བ་གང་ལྟ་བུ་ཡི་དྭགས་ཀྱིས་རྣག་དང་ནམ་མཁའ་མཐའ་ཡས་སྐྱེ་མཆེད་ལ་སྙོམས་པར་འཇུག་པའི་ལྷ་རྣམས་ཀྱིས་ནམ་མཁར་ཡང་མཐོང་ན་དེའི་ཚེ་མཐོང་དོན་གསུམ་པོ་སུ་ཞིག་བདེན། མཐོང་བ་རེ་རེ་ནས་ཚད་མ་ཡིན་ན་ཆུ་ཕོར་བ་གང་པོ་དེ་ཆུ་ཡང་ཡིན། རྣག་ཀྱང་ཡིན། ནམ་མཁའ་ཡང་ཡིན་པས་ཤེས་བྱའི་རྣམ་དབྱེ་ཐམས་ཅད་གཅིག་ཏུ་འདྲེས་པར་འགྱུར་ན་དེ་ལྟར་འདོད་མཁན་རང་གཞན་སུ་ཡང་མེད་ལ། གལ་ཏེ་ཕོར་བའི་ནང་གི་རླན་གཤེར་ཆ་ཤས་ཤིག་ཆུ་དང་། ཆ་ཤས་ཤིག་རྣག་ཡིན་པས་དེ་གཉིས་ཡུལ་གཅིག་མིན་པར་ཡུལ་ཐ་དད་པར་འདོད་དོ་ཞེ་ན། དེ་ལྟར་ན་ཆུ་ཕོར་བ་གང་གི་གོ་སར་རྣག་ཕོར་བ་གང་དང་། བདུད་རྩི་ཕོར་བ་གང་ཡང་ཡོད་པར་ཐལ་ཞིང་། མིས་ཆུ་ཕོར་བ་གང་བཏུངས་ཚེ་རྣག་ཕོར་བ་གང་དང་བདུད་རྩི་ཕོར་བ་གང་ཡང་བཏུངས་པར་ཐལ་ཏེ། ཡི་དྭགས་དང་ལྷས་བལྟས་ན་དེ་ལྟར་དུ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་ཆུ་འབབ་ཀྱི་ཀླུང་དེ་ཉིད་མིས་ཆུར་རྟོགས་པས་ཆུ་ཡིན་པར་ཚད་མས་གྲུབ་ན། ཆུ་འབབ་ཀྱི་ཀླུང་དེ་

[8] དྲི་མེད་གྲགས་པའི་མདོ། སྡེ་དགེ་བཀའ་འགྱུར། མདོ་ མ། ཤོག་གྲངས་ ༡༩༠ རྒྱབ་ངོས་སུ། ཤཱ་རིའི་བུ་འདི་ཇི་སྙམ་དུ་སེམས། ཉི་མ་དང་ཟླ་བ་ཡོངས་སུ་མ་དག་གམ་ཅི་དམུས་ལོང་དག་གིས་མི་མཐོང་། གསོལ་པ། བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་ལྟ་མ་ལགས་སོ། །དེ་ནི་དམུས་ལོང་གིས་ཉེས་ཀྱི་ཉི་མ་དང་ཟླ་བས་ནི་མ་ཉེས་སོ། །བཀའ་སྩལ་པ། ཤཱ་རིའི་བུ་དེ་བཞིན་དུ་སེམས་ཅན་ལ་ལས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་གི་ཡོན་ཏན་གྱི་རྒྱན་བཀོད་པ་མི་མཐོང་བ་དེ་ནི་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་མི་ཤེས་པས་ཉེས་ཀྱི་དེ་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་ཉེས་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཤཱ་རིའི་བུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་ནི་ཡོངས་སུ་དག་མོད་ཀྱི་ཁྱོད་ཀྱིས་དེ་མི་མཐོང་ངོ་། །ཞེས་པ་ནས། དེ་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཚེ་དང་ལྡན་པ་ཤཱ་རིའི་བུ་ལ་བཀའ་སྩལ་པ། ཤཱ་རིའི་བུ་ཁྱོད་ཀྱིས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་གི་ཡོན་ཏན་བཀོད་པ་འདི་མཐོང་ངམ་གསོལ་པ། བཅོམ་ལྡན་འདས་མཐོང་ལགས་སོ། །སྔོན་མ་མཐོང་མ་ཐོས་པའི་བཀོད་པ་འདི་དག་གདའོ། །ཞེས་པའི་བར་གསུངས་སོ།།

[9] ཐེག་བསྡུས། སྡེ་དགེ་བསྟན་འགྱུར། མདོ་ རི། ཤོག་གྲངས་ ༡༡༣ མདུན་ངོས་སུ། ཡི་དྭགས་དུད་འགྲོ་མི་རྣམས་དང་། །ལྷ་རྣམས་ཇི་ལྟར་རིགས་རིགས་སུ། །དངོས་གཅིག་ཡིད་ནི་ཐ་དད་ཕྱིར། །དོན་མ་གྲུབ་པར་འདོད་པ་ཡིན། །ཞེས་སོ།།

ཉིད་ཡི་དྭགས་ཀྱིས་རྣག་ཏུ་མ་མཐོང་བར་ཐལ་ཡང་འདོད་མི་རིགས་ཏེ། དབུ་མ་ལ་འཇུག་པ་ལས།[10] ཆུ་འབབ་ཀླུང་ལ་ཡི་དྭགས་རྣག་བློ་ཡང་། །ཞེས་པ་དང་འགལ་ལ། གལ་ཏེ་ཆུ་འབབ་ཀྱི་ཀླུང་ཉིད་ཡི་དྭགས་ཀྱིས་རྣག་ཏུ་མཐོང་བའི་བློ་སྐྱེ་ན་ཚད་མ་དང་ཚད་མིན་གང་དུ་འདོད། ཚད་མིན་དུ་ཁས་བླངས་ན་རང་གིས་ཚད་མར་ཁས་བླངས་པ་དང་འགལ་ཞིང་། ཚད་མར་ཁས་བླངས་ན་ཆུ་འབབ་ཀྱི་ཀླུང་ཉིད་རྣག་ཏུ་ཐལ་བས་ནང་འགལ་ཁོ་ནར་ཟད་དོ། །མདོར་ན་ཐ་སྙད་ཚད་གྲུབ་ཅེས་པ་གཞན་གྱིས་གནོད་པ་མེད་པ་ཞིག་ལ་འདོད་ན། ཐ་སྙད་ཚད་གྲུབ་ཅེས་པ་ཞིག་གཏན་ནས་མི་སྲིད་དེ་འཕྲལ་གྱི་འཁྲུལ་རྒྱུས་མ་བསླད་པའི་ཡི་དྭགས་ཀྱིས་མཐོང་བ་དེ་ཉིད་ཡི་དྭགས་དབང་དུ་ཚད་མར་འཇོག་ཀྱང་མིས་གནོད་བྱེད་ཡོད་པས་མི་ལ་ལྟོས་ན་ཚད་མིན་ཡིན་ཞིང་ཡུལ་མ་གྲུབ་པ་དང་། དེ་བཞིན་མིས་མཐོང་བའང་མི་ལ་ལྟོས་ན་ཚད་མ་ཡིན་ཡང་དུས་དང་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་ཚད་མར་འདོད་མི་རིགས་པ་ནི་ལྷས་གནོད་བྱེད་ཡོད་པས་དེ་ལ་ལྟོས་ན་ཚད་མིན་ཡིན་པར་འཇོག་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་དུ་འཇིག་རྟེན་ན་བོང་བུས་རྭ་ལྡང་ཁམ་གང་ཟ་ཚེ་དེའི་རོ་ཤིན་ཏུ་ཞིམ་པོར་སྨྲོང་ཡང་མིས་ནི་རོ་མི་ཞིམ་པར་ལྟ་བས་ན་རྭ་ལྡང་གི་རོ་དེ་ཉིད་ཞིམ་མི་ཞིམ་སུ་ཡིས་མཐོང་བ་ལྟར་ཚད་མར་འཇོག་པ་བསྐལ་བའི་བར་དུ་བརྟགས་ནའང་ངེས་པ་རྙེད་མི་སྲིད་པས་དེའི་གནད་ནི་ཡུལ་མཐའ་གཅིག་ཏུ་ཚད་མས་གྲུབ་པ་ཞིག་གཏན་ནས་མི་སྲིད་པ་ལ་ཐུག་པའོ། །རྒྱུ་མཚན་དེ་དག་གི་ཕྱིར་ན་མདོ་[11]དང་དབུ་མ་ལ་འཇུག་པ་[12]སོགས་ལས་འཇིག་རྟེན་པའི་ཚད་མ་འཕགས་པའི་གཟིགས་པ་ལ་ལྟོས་ན་ཚད་མིན་དུ་བཞག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

༣ རིགས་པའི་དགག་བྱ་གཏན་ནས་གཞི་མ་གྲུབ་ཚུལ་ལ་དཔྱད་པ།

ཤེས་བྱའི་ཆོས་ཀུན་དོན་དམ་དཔྱོད་རིགས་པས་དཔྱད་པའི་ཚེ་རིགས་པ་དེ་དག་གིས་ཁེགས་སམ་མ་ཁེགས། ཁེགས་ན་དགག་བྱར་ཡང་སོང་བས་ཡོད་ན་དགག་པར་མི་ནུས་སོ་ཞེས་པའི་དམ་བཅའ་བུད། མ་ཁེགས་ན་དཔྱད་བཟོད་བདེན་

[10] སྡེ་དགེ་བསྟན་འགྱུར། པོད་ འ། ཤོག་གྲངས་ ༢༠༩ རྒྱབ་ངོས་སུ་གསལ།

[11] ཏིང་ངེ་འཛིན་རྒྱལ་པོ། སྡེ་དགེ་བཀའ་འགྱུར། པོད་ ད། ཤོག་གྲངས་ ༢༨ རྒྱབ་ངོས་སུ། ཇི་ལྟར་ཆུ་ཤིང་སྙིན་པའི་སྡོང་པོ་ལ། །སྙིང་པོ་འདོད་ཕྱིར་སྐྱེས་བུས་དེ་གཤགས་ཀྱང་། །ནང་དང་ཕྱི་རོལ་ཀུན་ན་སྙིང་པོ་མེད། །ཆོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་དེ་བཞིན་ཤེས་པར་གྱིས། །མིག་དང་རྣ་བ་སྣ་ཡང་ཚད་མ་མིན། །ལྕེ་དང་ལུས་དང་སེམས་ཀྱང་ཚད་མ་མིན། །དབང་པོ་འདི་དག་གལ་ཏེ་ཚད་ཡིན་ན། །འཕགས་པའི་ལམ་གྱིས་སུ་ལ་ཅི་ཞིག་བྱ། །ཞེས་སོ།།

[12] སྡེ་དགེ་བསྟན་འགྱུར། པོད་ འ། ཤོག་གྲངས་ ༢༠༥ རྒྱབ་ངོས་སུ། གལ་ཏེ་འཇིག་རྟེན་ཚད་མ་ཡིན་ན་ནི། འཇིག་རྟེན་དེ་ཉིད་མཐོང་བས་འཕགས་གཞན་གྱིས། །ཅི་དགོས་འཕགས་པའི་ལམ་གྱིས་ཅི་ཞིག་བྱ། །བླུན་པོ་ཚད་མར་རིགས་པའང་མ་ཡིན་ནོ། །རྣམ་ཀུན་འཇིག་རྟེན་ཚད་མིན་དེ་ཡི་ཕྱིར། །དེ་ཉིད་སྐབས་སུ་འཇིག་རྟེན་གནོད་པ་མེད། །ཅེས་སོ།།

གྲུབ་ཏུ་ཐལ་ཡང་།   སྤྱིར་ལུགས་དེས་[13]ཤེས་བྱའི་ཆོས་ཀུན་དེ་ཉིད་དཔྱོད་པའི་རིགས་པས་དཔྱད་ཆེ་མ་རྙེད་པ་དང་དཔྱད་མི་བཟོད་པ་ཡིན་ཡང་རིགས་པས་ཁེགས་པ་དང་མེད་པར་རྙེད་པ་མིན་པ་ནི་མིག་ཤེས་ཀྱིས་སྒྲ་མ་རྙེད་ཀྱང་ཁེགས་པ་མིན་པ་ལྟ་བུར་བཞེད་མོད། འོན་ཀྱང་དཔེ་དོན་གཉིས་ཀ་མི་འཐད་དེ། དེ་ལྟར་ན་བདེན་གྲུབ་ཀྱང་མ་ཁེགས་པར་ཐལ།   རིགས་པ་དེ་དག་གིས་དཔྱད་མི་བཟོད་པའམ་མ་རྙེད་ཚུལ་ལས་གཞན་དུ་ཁེགས་ཚུལ་ཞིག་གཏན་ནས་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ།   །ཡང་བདེན་གྲུབ་ཁེགས་པ་ནི་ཡོད་ན་རིགས་པ་དེས་འགྲུབ་དགོས་པ་ལས་མ་གྲུབ་ན་རིགས་པ་དེས་ཁེགས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན།   དེ་ལྟར་ན་དོན་དཔྱོད་རིགས་པས་དཔྱད་པའི་ཚེ་ཤེས་བྱའི་ཆོས་ཀུན་ཁེགས་པར་ཐལ། ཡོད་ན་རིགས་པ་དེ་དག་གིས་འགྲུབ་དགོས་པ་ལས་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། རྟགས་མ་གྲུབ་ན། ཤེས་བྱའི་ཆོས་ཀུན་དོན་དཔྱོད་རིགས་པས་དཔྱད་མི་བཟོད་པ་དང་མ་རྙེད་པ་མིན་པར་ཐལ། དོན་དཔྱོད་རིགས་པས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་དཔྱད་བཟོད་དང་བདེན་གྲུབ་ཏུའང་ཁས་ལེན་དགོས་པར་འགྱུར་རོ།   །དེ་བཞིན་མིག་ཤེས་ཀྱིས་སྒྲ་མ་རྙེད་ཀྱང་མ་ཁེགས་ཞེས་པ་དཔེ་དོན་མི་མཚུངས་ཏེ་མིག་ཤེས་ཀྱིས་སྒྲ་འཚོལ་བའམ་དཔྱད་པའི་རྣམ་གཞག་མེད་པས་རྙེད་མ་རྙེད་དཔྱད་དུ་མེད་ལ།   དོན་དཔྱོད་རིགས་པས་ཤེས་བྱའི་ཆོས་ཀུན་ལ་གྲུབ་དང་མ་གྲུབ་དཔྱད་པ་འཇུག་པས་ཁེགས་མ་ཁེགས་རྣམ་གཞག་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དཔེ་དོན་མི་མཚུངས་སོ།   །མདོར་ན་ཤེས་བྱའི་ཆོས་ཀུན་དོན་དཔྱོད་རིགས་པས་བརྟགས་ཤིང་དཔྱད་ན་གང་དུའང་མ་གྲུབ་པར་ཡོངས་རྫོགས་ཁེགས་ཤིང་གནོད་པ་ཡིན་གྱི་མི་གནོད་པའམ་མ་ཁེགས་པ་ཞིག་གཏན་ནས་མི་སྲིད་ལ། གལ་ཏེ་མ་ཁེགས་ཤིང་དོན་དཔྱོད་རིགས་པས་དཔྱད་ཀྱང་གནོད་པ་མི་འཇུག་པ་ཐ་སྙད་ཙམ་དུ་དངོས་པོ་ཞིག་སྲིད་ན། དེ་ལྟའི་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་པའི་དངོས་པོ་དེ་ལ་དོན་དཔྱོད་ཀྱིས་དཔྱད་ཚེ་དོན་ལ་རང་གི་དངོས་རྒྱུ་དང་ཕྲད་ནས་སྐྱེའམ་མ་ཕྲད་ནས་སྐྱེ། དེ་ཉིད་དོན་དཔྱོད་རིགས་པས་དཔྱད་ཚེ་མ་རྙེད་ཀྱང་ད་དུང་མ་ཁེགས་པར་ཡོད་ན་དོན་ལ་ཕྲད་མ་ཕྲད་གང་རུང་ལས་མི་འདའ་ལ། ཕྲད་ན་རྒྱུ་འབྲས་དུས་མཉམ་པས་སྐྱེ་བ་དོན་མེད་པས་གནོད་ཅིང་།   མ་ཕྲད་ན་རྒྱུན་ཆད་པས་འབྲས་བུ་མི་སྐྱེ་བར་ཐལ་ཤིང་དངོས་པོ་ཡིན་པའང་འགལ་ལ།   རྒྱུན་མ་ཆད་པར་རྒྱུན་ཞིག་པ་ལྟ་བུ་གཞན་ཞིག་ཡོད་ན་མཐར་ཐུག་མེད་དུ་འགྱུར་བས་བུམ་པ་སྐད་ཅིག་དང་པོ་དང་གཉིས་པའི་བར་དུ་བསྐལ་བ་སྟོང་ཕྲག་གིས་ཆོད་པར་ཐལ་བ་ཡང་འདོད་དགོས་པར་འགྱུར་བ་སོགས་གནོད་བྱེད་མང་བས་

---

[13] བྱང་ཆུབ་ལམ་རིམ་ཆེན་མོ། རྗེ་ཙོང་ཁ་པའི་གསུང་འབུམ། པོད་ པ། ཤོག་གྲངས་ ༣༥༢ མདུན་ངོས་སུ། དེ་ལྟ་བུའི་རིགས་པ་དེས་དཔྱད་པའམ་བཙལ་བ་ན་སྐྱེ་བ་ལ་སོགས་པ་ཙུང་ཟད་ཀྱང་མ་རྙེད་པ་ལ་དཔྱད་མི་བཟོད་པ་ཞེས་ཟེར་ལ་རིགས་པ་དེས་མ་རྙེད་པ་ཙམ་གྱིས་ཁེགས་པ་མིན་གྱི། ཡོད་ན་རིགས་པ་དེས་འགྲུབ་དགོས་པ་ལས་དེས་མ་གྲུབ་ན་ཁེགས་པ་ཡིན་ནོ། །གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་སྐྱེ་འགག་རྣམས་ཀྱང་ཐ་སྙད་པའི་ཤེས་པས་འགྲུབ་པ་ཡིན་གྱི། དེ་དག་ཡོད་ཀྱང་རིགས་ཤེས་ཀྱིས་མི་འགྲུབ་པས། དེས་མ་རྙེད་པས་དེ་དག་ཇི་ལྟར་ཁེགས་ཏེ། དཔེར་ན་མིག་གི་ཤེས་པས་སྒྲ་མ་རྙེད་ཀྱང་དེས་མི་ཁེགས་པ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་སོ། །

ན།   རིགས་པས་མ་ཁེགས་པ་ཞིག་ཤེས་བྱ་ལ་གཏན་ནས་མི་སྲིད་པར་ཡོད་པ་རྣམས་ཀྱང་རིགས་པའི་དགག་བྱར་གྲུབ་པོ། །ཚུལ་འདིས་ཀྱང་རིགས་པས་མི་གནོད་པའི་ཚད་མས་གྲུབ་པའང་ཁེགས་པ་ཡིན་ནོ། །

༥ རང་སྟོང་ཞེས་པའི་སྟོང་ཚུལ་ལ་དཔྱད་པ།

རང་སྟོང་ཞེས་པ་བུམ་པ་བུམ་པས་མི་སྟོང་བར་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པས་སྟོང་པ་དང་ངོ་བོས་གྲུབ་པས་སྟོང་པ་ལྟ་བུ་ཁོ་ན་ལ་གོ་དགོས་པ་འདིའང་ལུང་རིགས་ཀྱིས་གནོད་པ་ཤིན་ཏུ་མང་བས་མི་འཐད་དེ།   དང་པོ་ལུང་དང་འགལ་ཏེ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཀའ་འཁོར་ལོ་བར་པ་[14]དང་དེའི་དགོངས་འགྲེལ་མཛད་པ་པོ་འཕགས་པ་ཀླུ་སྒྲུབ་དང་འཕགས་པ་ལྷ་རྗེས་འབྲང་དང་བཅས་པས་ཆོས་ཀུན་རང་གིས་རང་སྟོང་པར་ཡང་ནས་ཡང་དུ་གསུངས་པ་དང་དངོས་སུ་འགལ་བའི་ཕྱིར།   ལུང་འགའ་ལས་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པར་གསུངས་པ་ཙམ་གྱིས་རང་གིས་རང་མི་སྟོང་བར་བཞེད་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་དུའང་མི་རུང་སྟེ། མཁས་པའི་དབང་པོ་འཁྲུན་ཟླ་དང་བྲལ་བ་དུ་མས་ཆོས་ཀུན་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པར་གསུང་བཞིན་དུ་རང་གིས་རང་སྟོང་པར་ཡང་བཞེད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་རིགས་པ་དང་འགལ་ཏེ། བུམ་པ་བུམ་པས་སྟོང་ན་བུམ་པ་ལ་བུམ་པ་མེད་དགོས་ན།   རང་ལ་རང་མེད་ན་གཞན་སུ་ལ་ཡང་མེད་པས་བུམ་པ་གཏན་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་པ་ཚིག་རྩོད་འབའ་ཞིག་ཡིན་ཏེ། བུམ་པ་བུམ་པས་སྟོང་ན་བུམ་པ་ལ་བུམ་པ་མེད་དགོས་ན་བུམ་པ་རང་གི་ངོ་བོས་སྟོང་ན་བུམ་པ་ལ་རང་གི་ངོ་བོ་མེད་དགོས་པས། དེ་ལྟར་ན་བུམ་པའི་ངོ་བོ་མེད་པར་ཐལ། བུམ་པའི་ངོ་བོ་བུམ་པ་ལ་མེད་པ་གང་ཞིག་བུམ་མིན་ལ་དེ་བས་ཡོད་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྟགས་མ་གྲུབ་ན། བུམ་པ་རང་གི་ངོ་བོས་མི་སྟོང་པར་འདོད་དགོས་ཀྱང་ཁྱེད་ཀྱིས་སྐྱེ་བ་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་ཀུན་རང་གི་ངོ་བོས་སྟོང་པར་ཁས་ལེན་པས་བུམ་པ་ཡང་རང་གི་ངོ་བོས་སྟོང་པར་འདོད་དགོས་པའི་ཕྱིར།   ཡང་བུམ་པའི་ངོ་བོ་མེད་པར་འདོད་ཀྱང་མི་རིགས་ཏེ། འཇུག་པ་རང་འགྲེལ་ལས།[15] རང་གི་ངོ་བོ་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ་བར་བསྟན་ཏེ། འདི་ལྟ་སྟེ། ཀུན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་པའོ། །ཞེས་པའི་དོན་བུམ་པ་ལའང་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་ཁྱེད་ལྟར་ན་ཆོས་ཐམས་ཅད་བདག་མེད་ཡིན་པར་འདོད་མི་རིགས་ཏེ། བདག་ལ་བདག་ཡོད་ན་བདག་ལ་བདག་མེད་མ་ཡིན་ལ།   བདག་ལ་བདག་མེད་ན་བདག་བདག་གིས་སྟོང་བས་བདག་གཏན་ནས་མེད་པར་ཐལ་ཡང་

---

[14] ཤེར་ཕྱིན་སྟོང་ཕྲག་བརྒྱ་པ། སྡེ་དགེ་བཀའ་འགྱུར། པོད་ ག ཤོག་གྲངས་ ༡༩༣ རྒྱབ་ངོས་སུ། བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་ནི་འདི་ལྟར་གཟུགས་གཟུགས་ཀྱིས་སྟོང་ངོ་། །ཚོར་བ་ཚོར་བས་སྟོང་ངོ་། །འདུ་ཤེས་འདུ་ཤེས་ཀྱིས་སྟོང་ངོ་། །འདུ་བྱེད་འདུ་བྱེད་ཀྱིས་སྟོང་ངོ་། །རྣམ་པར་ཤེས་པ་རྣམ་པར་ཤེས་པས་སྟོང་ངོ་། །ཞེས་པ་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་མ་འདྲེས་པ་རྣམས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་མ་འདྲེས་པ་རྣམས་ཀྱིས་སྟོང་ངོ་། །ཞེས་པའི་བར་དུ་གསུངས།

[15] སྡེ་དགེ་བསྟན་འགྱུར། པོད་ འ། ཤོག་གྲངས་ ༢༥༣ མདུན་ངོས་སུ་གསལ།

འདོད་མི་རིགས་ཏེ། རང་གིས་[16] བདག་དང་བདག་མེད་གཉིས་ཀ་ཡོད་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་དོན་ལ་ཆོས་ཀུན་བདེན་གྲུབ་ཀྱིས་སྟོང་པ་དེ་ཀས་དོན་དུ་རང་གིས་རང་སྟོང་པར་གྲུབ་ཀྱང་ཚིག་ཙམ་དུ་རང་གིས་རང་མི་སྟོང་པར་བདེན་གྲུབ་ཀྱིས་སྟོང་ཞེས་པ་ཚིག་གི་གཞན་སྟོང་དུ་གྱུར་ཏེ། དཔེར་ན་རི་བོང་རྭས་བུམ་པ་སྟོང་ཞེས་པའི་སྟོང་ཚུལ་གཞན་སྟོང་ཡིན་པ་བཞིན་ནོ། །དོན་དུ་བུམ་པ་བུམ་པས་མི་སྟོང་ཞེས་པའང་ཐ་སྙད་སྣང་ཚུལ་ཙམ་དུ་ཡིན་ནམ་དོན་དངོས་པོའི་གནས་ཚུལ་ལ་ཡིན། ཐ་སྙད་ཙམ་དུ་ཡིན་ན་བུམ་པ་ཡོད་ཅེས་པས་ཚིག་གི་བུམ་པ་བུམ་པས་མི་སྟོང་ཞེས་ལན་གཉིས་བརྗོད་པ་དོན་མེད་པར་འགྱུར་ལ། བུམ་པ་ཡོད་ཅེས་པ་དང་བུམ་པ་བུམ་པར་ཡོད་ཅེས་པ་དོན་གཅིག་གོ་ཞེ་ན་མི་མཚུངས་པར་ཕྱི་མ་ཏེན་བརྟེན་པར་དོན་གྱིས་ཁས་ལེན་དུ་སོང་བས་སོ། །དོན་དངོས་པོའི་གནས་ཚུལ་ལའང་བུམ་པ་བུམ་པས་མི་སྟོང་པར་བུམ་པ་བུམ་པའི་བདག་ཉིད་དེ་ཀ་རང་དུ་གྲུབ་ན། བུམ་པ་བུམ་པར་རྟོགས་པའི་ཐ་སྙད་པའི་ཚད་མའི་སྐྱེད་དོན་མཐོང་བ་ཡང་དག་པ་ཡིན་པར་ཐལ་ཏེ། ཚད་མ་དེས་དོན་དངོས་པོའི་གནས་ཚུལ་ལྟར་དུ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། མ་ཟད་དེ་ལྟ་བུའི་ཚད་མའི་སྐྱེད་དོན་དེ་ཉིད་འཇིག་རྟེན་ཉིད་ལ་ལྟོས་ནས་བདེན་པ་ལས་འཕགས་པ་ལ་ལྟོས་ན་མི་བདེན་པར་འཛོག་པའང་མི་རུང་བར་ཐལ། འཕགས་པས་དེ་ཉིད་མི་བདེན་པར་རྟོགས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདོད་མི་ནུས་ཏེ་འཇུག་པ་རང་འགྲེལ་ལས།[17] དེའི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་འཇིག་རྟེན་གྱིས་དབང་པོ་ལ་གནོད་པའི་རྐྱེན་ཐེ་སྐད་དུ་བཤད་པ་མེད་པར་དབང་པོ་དྲུག་ཅར་གྱིས་གཟུང་བར་བྱ་བའི་དོན་རྟོགས་པ་དེ་ནི་འཇིག་རྟེན་ཉིད་ལས་བདེན་པ་ཡིན་གྱི་འཕགས་པ་ལ་ལྟོས་ནས་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་སྣང་བཞིན་པའི་བུམ་པ་བུམ་པ་ཡིན་པ་འཇིག་རྟེན་ཉིད་ལ་ལྟོས་ན་བདེན་གྱི་འཕགས་པས་གཟིགས་ན་བུམ་པ་སྣང་བ་ལྟར་དུ་དོན་ལ་བུམ་པར་མ་གྲུབ་པས་ན་མི་བདེན་པར་ཀུན་རྫོབ་ཙམ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས།[18] དེ་ལ་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་རྣམས་ཀྱི་དོན་དམ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་འཕགས་པ་སྣང་བ་དང་བཅས་པའི་སྤྱོད་ཡུལ་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ཀུན་རྫོབ་ཙམ་ཡིན་ལ། དེའི་རང་བཞིན་སྟོང་པ་ཉིད་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་དེ་རྣམས་ཀྱི་དོན་དམ་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །མདོར་ན་འཕགས་པ་ལ་ལྟོས་ན་བུམ་པ་སྣང་བ་ལྟར་དུ་དོན་དངོས་པོའི་གནས་ཚུལ་ལ་གང་དུའང་མ་གྲུབ་པར་སྟོང་ཉིད་ཡིན་པ་བདེན་པས་དོན་དམ་དང་། བུམ་པ་སྣང་བ་ཙམ་དོན་དངོས་པོའི་གནས་ཚུལ་དང་མི་མཐུན་པས་རྫུན་པའམ་ཀུན་རྫོབ་ཙམ་དུ་འཇོག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར

[16] རྒྱ་ཞེས་ཊཱིག་ཆེན། རྗེ་ཙོང་ཁ་པའི་གསུང་འབུམ། ཞོལ་ཤིང་པར། བོད་ བ། ཤོག་གྲངས་ ༡༤༤ མདུན་ངོས་སུ། ཐ་སྙད་ཙམ་དུ་བདག་དང་བདག་མེད་གཉིས་ཀ་ཡོད་མོད་ཀྱང་དོན་དམ་པར་མེད་པས། ཞེས་སོ། །

[17] སྡེ་དགེ་བསྟན་འགྱུར། བོད་ འ། ཤོག་གྲངས་ ༢༥༨ མདུན་ངོས་སུ་གསལ།

[18] སྡེ་དགེ་བསྟན་འགྱུར། བོད་ འ། ཤོག་གྲངས་ ༢༥༥ མདུན་ངོས་སུ་གསལ།

རོ། །དེས་ན་དོན་དངོས་པོའི་གནས་ཚུལ་ལ་བུམ་པ་བུམ་པར་གྲུབ་པ་མི་སྲིད་པས་བུམ་པ་བུམ་པས་སྟོང་ཞིང་དོན་ལ་ཆོས་ཀུན་རང་གིས་རང་སྟོང་པའི་རང་སྟོང་པོ་ནར་གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །

༦ སྟོང་ཉིད་མེད་དགག་ཙམ་དབུ་མའི་ལྟ་བ་མཐར་ཐུག་ཡིན་མིན་དཔྱད་པ།

གལ་ཏེ་དབུ་མའི་ལྟ་བ་མཐར་ཐུག་པ་དེ་ཉིད་དགག་བྱ་བདག་བཀག་ཙམ་གྱི་སྟོང་ཉིད་མེད་དགག་ཙམ་ཞིག་ཡིན་ན། སྤྲོལ་བྲལ་དབུ་མའི་ལྟ་བར་ངེས་པ་སྐྱེད་པའི་ཆེད་དུ་རྒྱལ་བའི་བཀའ་དང་དགོངས་འགྲེལ་བསྟན་བཅོས་མཐའ་ཡས་པར་དབུ་མའི་ལྟ་བ་གཏན་ལ་འབེབས་ཚེ། སྟོང་པ་དང་མི་སྟོང་པ། བདག་དང་བདག་མེད། བདེན་པ་དང་རྫུན་པ། གཙང་བ་དང་མི་གཙང་བ། དངོས་པོ་དང་དངོས་མེད། མདོར་ན་ཡོད་པ་དང་མེད་པ་ལ་སོགས་པའི་སྤྲོས་པ་ཀུན་དགག་པར་མཛད་པ་དང་རྒྱབ་འགལ་དུ་སོང་ཞིང་བཀའ་བསྟན་ལས་གསུངས་ཚུལ་དེ་དག་འོག་ཏུ་རང་ལུགས་སྐབས་བརྗོད་པར་འདོད་པས་འདིར་མ་སྤྲོས། འོན་ཀྱང་འདིར་ལུང་དོན་འགྲེལ་ཚུལ་ལ་ཅུང་ཟད་དཔྱད་ན། ཆོས་ཀུན་སྟོང་པར་གཏན་ལ་འབེབས་པ་ཡོད་ཀྱང་སྟོང་པ་དེ་མ་གྲུབ་པར་སྨྲུབ་བྱེད་གཏན་ཚིགས་མེད་པ་དང་། སྤྱ་རབས་པས་དབུ་མ་རྩ་བ་ཤེས་རབ་ལས།[19] གལ་ཏེ་སྟོང་མིན་ཅུང་ཟད་ཡོད། །སྟོང་པ་ཅུང་ཟད་ཡོད་པར་འགྱུར། །མི་སྟོང་ཅུང་ཟད་ཡོད་མིན་ན། །སྟོང་པ་ཡོད་པར་ག་ལ་འགྱུར། །ཞེས་པ་ནས་བསྟན་པའི་རིགས་པ་བརྗོད་ཚེ། དེའི་དོན་ནི།[20] འདིར་སྟོང་མི་སྟོང་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་མི་སྟོང་ལ་གཞུང་གི་འགོ་མཇུག་ཐམས་ཅད་དུ་མཛད་དོ་ཞེས་ལུང་དོན་འགྲེལ་བར་མཛད་ཀྱང་། དེ་ལྟར་ན་ཤེས་བྱ་ལ་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པར་ཐལ་ཏེ། རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པ་མིན་པ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པའི་ཕྱིར། ཡང་ན། རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པ་མིན་པ་ཅུང་ཟད་ཡོད་པར་ཐལ་ཏེ། རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་སྟོང་མི་སྟོང་ཞེས་པ་ཀུན་ལ་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་མི་སྟོང་པོ་ན་སྦྱར་ན། གོང་དུ་བརྗོད་པ་ལྟར། རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པ་དང་། རང་བཞིན་གྱིས་མི་སྟོང་པ་གཉིས་ཡོད་ན་ཡོད་མཉམ་དང་མེད་ན་མེད་མཉམ་དུ་ཁས་ལེན་དགོས་པའི་ནང་འགལ་འབྱུང་སྟེ། རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པ་ཡོད་པ་དང་། རང་བཞིན་གྱིས་མི་སྟོང་བ་མེད་པར་འདོད་པ་མིན་ནམ། དེས་ན་གཞུང་དོན་དངོས་ནི་དེ་པོ་ན་ཉིད་ལ་དཔྱོད་པའི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ་སྒྲ་ཇི་བཞིན་པ་ཡིན་པས། གལ་ཏེ་སྟོང་པ་མིན་པ་ཅུང་ཟད་ཡོད་ན་དེ་ལ་ལྟོས་པའི་སྟོང་པའང་ཡོད་ལ། ཆོས་ཀུན་མི་སྟོང་པ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མི་སྲིད་ན་དེ་ལ་ལྟོས་པའི་སྟོང་པའང་ག་ལ་ཡོད་དེ་མེད་དོ། །དེའི་ཕྱིར་གཞུང་ཚིག་དེའི་འགྲེལ་པའི་ཐད།

---

[19] སྡེ་དགེ་བསྟན་འགྱུར། པོད་ ཙ། ཤོག་གྲངས་ ༡ མདུན་ངོས་སུ་གསལ།

[20] བྱང་ཆུབ་ལམ་རིམ་ཆེན་མོ། རྗེ་ཙོང་ཁ་པའི་གསུང་འབུམ། པོད་ པ། ཤོག་གྲངས་ ༢༡༡ རྒྱབ་ངོས་སུ་གསལ།

དབུ་མ་ཚིག་གསལ་ལས།[21] གལ་ཏེ་སྟོང་པ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་ཞིག་འགའ་ཞིག་ཏུ་ཡོད་ན་ནི། དེའི་ཚེ་དེའི་རྟེན་དངོས་པོའི་རང་བཞིན་ཡོད་པར་འགྱུར་ན། དེ་ལྟར་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །འདིར་སྟོང་པ་ཉིད་དང་བདག་མེད་པ་ཉིད་དག་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཁས་བླངས་པས་སྟོང་པ་མ་ཡིན་པའི་ཆོས་མེད་པའི་ཕྱིར་སྟོང་པ་ཉིད་མ་ཡིན་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །གང་གི་ཚེ་སྟོང་པ་མ་ཡིན་པའི་དངོས་པོ་མེད་ཅིང་སྟོང་པ་ཉིད་མ་ཡིན་པ་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་དེའི་ཚེ། གཉེན་པོ་ལ་ལྟོས་པ་དང་བྲལ་བས་ནམ་མཁའི་མེ་ཏོག་གི་ཕྲེང་བ་ལྟར་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ངེས་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་སྟོང་པ་མ་ཡིན་པའི་དངོས་པོ་མེད་པས་དེ་ལ་ལྟོས་པའི་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་ཁ་ཅིག་མི་སྟོང་པ་ལ་ལྟོས་ནས་བཞག་པའི་སྟོང་ཉིད་ཙམ་ཞིག་གནས་ལུགས་མཐར་ཐུག་དང་། ཁ་ཅིག་དེ་ཙམ་ལ་དངོས་པོར་མངོན་པར་ཞེན་པ་སྐྱེ་བས་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་ལྟ་ཉེས་ཚུལ་ཡང་། དབུ་མ་རྩ་བ་ཤེས་རབ་ལས།[22] རྒྱལ་བ་རྣམས་ཀྱིས་སྟོང་པ་ཉིད། །ལྟ་ཀུན་ངེས་པར་འབྱིན་པར་གསུངས། །གང་དག་སྟོང་པ་ཉིད་ལྟ་བ། །དེ་དག་བསྒྲུབ་ཏུ་མེད་པར་གསུངས། །ཞེས་སོ།།

གཞན་ཡང་དབུ་མ་རྩ་བ་ཤེས་རབ་ལས།[23] སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་བདག་དང་ནི། །བདག་མེད་འགའ་མེད་ཅེས་ཀྱང་བསྟན། །ཞེས་པའང་བདག་འགའ་དང་བདག་མེད་པ་འགའ་ཡང་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་མེད་པར་འགྲེལ་མོད། དེ་ཙམ་ཡིན་ན་གཞུང་དོན་དངོས་དང་མཐུན་པར་དཀའ་སྟེ། དབུ་མ་ཚིག་གསལ་ལས།[24] ཇི་ལྟར་བདག་ཏུ་ལྟ་བ་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་དུ། དེའི་གཉེན་པོར་གྱུར་པ་བདག་མེད་པར་ལྟ་བ་ཡང་། ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་དོ། །དེ་ལྟར་ན་བདག་འགའ་ཡང་མེད་ལ། བདག་མེད་པ་ཡང་འགའ་ཡང་མེད་དོ་ཞེས་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པས་གང་གི་བཞེད་པ་ལྟར་ན་ལྟ་བ་གཉིས་པོ་དེའང་བདག་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་ལྟ་བ་དང་། བདག་མེད་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་ལྟ་བ་ལ་སྦྱར་དགོས་ཀྱང་། གཞུང་ལས་དེའི་གཉེར་པོར་གྱུར་པའི་ཞེས་ལྟ་བ་ཕྱི་མ་སྔ་མའི་གཉེར་པོར་གྱུར་ཚུལ་གསུངས་པས་ཤིན་ཏུ་མི་འཐད་དོ། །དེད་ཅག་གིས་ནི་དོན་དམ་དཔྱོད་པའི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ་སླ་ཐེ་བཞིན་པར་ཁས་ལེན་ཅིང་དགག་བྱ་བདག་ཙམ་དང་དེ་ཙམ་བཀག་པའི་བདག་མེད་པ་གཉིས་ཀ་དོན་ལ་མ་གྲུབ་པས་ན་བདག་ཏུ་ལྟ་བ་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པ་བཞིན་དུ་དེའི་གཉེན་པོ་བདག་མེད་པར་ལྟ་བ་ཡང་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བསྟན་པ་ཡིན། མ་ཟད་བདག་ཙམ་བཀག་པའི་བདག་མེད་པར་ལྟ་བ་ཡང་སྤྱིར་བདག་འཛིན་གྱི་གཉེན་པོ་ཡིན་ཡང་མཐའ་བཞི་སྤྲོས་བྲལ་གྱི་ལྟ་བ་ལ་ལྟོས་ན་ཚད་ལྟ་ཤིན་ཏུ་ཐྲ་མོ་ཡིན་པས་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པར་ཡང་འདོད་པ་ཡིན། དེ་དག་གིས་

[21] སྡེ་དགེ་བསྟན་འགྱུར། བོད་ ལ། ཤོག་གྲངས་ ༡༣ མདུན་ངོས་སུ་གསལ།

[22] སྡེ་དགེ་བསྟན་འགྱུར། བོད་ ཙ། ཤོག་གྲངས་ ༡ མདུན་ངོས་སུ་གསལ།

[23] སྡེ་དགེ་བསྟན་འགྱུར། བོད་ ཙ། ཤོག་གྲངས་ ༧༧ མདུན་ངོས་སུ་གསལ།

[24] སྡེ་དགེ་བསྟན་འགྱུར། བོད་འབ། ཤོག་ངོས་ ༧༧༨ མདུན་ངོས་སུ་གསལ།

སྟོང་པ་དང་བདག་མེད་འགོག་ཚུལ་མདོ་ཙམ་བརྗོད་པས་དགག་བྱ་བདེན་གྲུབ་བཀག་ཙམ་གྱི་སྟོང་ཉིད་མེད་དགག་ཙམ་དབུ་མའི་ལྟ་བ་མཐར་ཐུག་མིན་པར་འོས་མེད་དུ་གྲུབ་བོ། །

ཁ༽ དབུ་མའི་ལྟ་བ་གཞན་སྟོང་མ་ཡིན་དགག་འདོད་པའི་ལུགས་བརྗོད་པ།

དེ་ཡང་ངེས་ཤེས་སྒྲོན་ལས།[25] གཞན་རྣམས་མ་ཡིན་དགག་ཏུ་སྨྲ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱོགས་སྔ་འགོག་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པར་བརྟགས་ན་སྟོང་གཞི་ཞི་བ་སྤྲང་དན་ལས་འདས་པའི་གནས་ལུགས་རང་གི་ངོ་བོས་མི་སྟོང་བར་དགག་བྱ་བློ་བུར་བ་འཁོར་བའི་ཆོས་ཀྱིས་སྟོང་པ་ཉིད་དབུ་མའི་ལྟ་བ་མཐར་ཐུག་པར་འདོད་པར་སྣང་བས། དེ་ནི་གཙོ་བོ་རྒྱལ་བ་ཇོ་ནང་པ་སོགས་ཀྱིས་བཞེད་པ་ཡིན་ཚུལ་ཅུང་ཟད་བཀོད་ན། ལུགས་དེས་ཀུན་བརྟགས་དང་གཞན་དབང་རང་གི་ངོ་བོས་སྟོང་ཞིང་འཁྲུལ་བ་གློ་བུར་བ་ཡིན་པ་དང་ཡོངས་གྲུབ་རང་གི་ངོ་བོས་མི་སྟོང་པར་རང་བཞིན་གཙུག་མ་ཡིན་པ་དང་ལྷུན་གྲུབ་ཏུ་བཞུགས་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་ཡིན་པར་བཞེད་དེ། ཀུན་མཁྱེན་དོལ་པོ་བས་མཛད་པའི་རི་ཆོས་ངེས་དོན་རྒྱ་མཚོ་ལས།[26] ཀུན་བརྟགས་ནི་རྟག་ཏུ་མེད་པའི་སྟོང་པ་ཉིད་དོ། །གཞན་དབང་ནི་རེ་ཞིག་ཡོད་ཀྱང་དེ་ཁོ་ན་ལྟར་མེད་པའི་སྟོང་པ་ཉིད་དེ་དེ་གཉིས་ནི་བཅོས་མ་གློ་བུར་བའོ། །ཆོས་ཉིད་ཡོངས་གྲུབ་ནི་རང་བཞིན་གཙུག་མ་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱིས་དངོས་པོ་མེད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་དེ། རང་གི་ངོ་བོས་མི་སྟོང་བའི་ཕྱིར་ཡོད་པ་དང་། ཞེས་དང་། [27]ཆོས་ཉིད་ཡོངས་གྲུབ་ཀྱིས་སྟོང་པའི་གཞི་ནི་གཏན་ནས་མི་སྲིད་དེ། དེ་ནི་ནམ་ཡང་གང་ནའང་ལྷུན་གྲུབ་ཏུ་བཞུགས་པ་དེ་བཞིན་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་སོ། །དེ་ལྟར་རང་གི་ངོ་བོས་མི་སྟོང་པར་གནས་ལུགས་ལ་གྲུབ་པ་ནི་གཞན་སྟོང་དང་མ་གྲུབ་པ་ནི་རང་སྟོང་དུ་བཞེད་དེ། དེ་ཉིད་ལས།[28] འདིར་ཡང་གནས་ལུགས་ལ་ཡོད་པ་ནི་གཞན་སྟོང་དང་། མེད་པ་ནི་རང་སྟོང་ངོ་། །ཞེས་དང་། [29]དེ་ལྟར་སྟོང་པའི་ཆོས་རང་སྟོང་དང་སྟོང་པའི་གཞི་གཞན་སྟོང་དུ་རྟོགས་པ་འདི་ནི་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་འཇུག་པ་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་སྟེ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་དང་། ཡང་དེ་ཉིད་མ་ཡིན་དགག་ཏུ་བཞེད་དེ། དེ་ཉིད་ལས།[30]ཆོས་ཉིད་ནི་སྟོང་གཞི་དང་མ་ཡིན་དགག་ཡིན་གྱི་སྟོང་ཙམ་

---

[25] ངེས་ཤེས་སྒྲོན་མེ། མི་ཕམ་གསུང་འབུམ། ཡེ་ཤེས་སྡེའི་པར་མ། དེབ་ཕྲེང་། ༡༣ ཤོག་ངོས་ ༡༤༤ བར་གསལ།

[26] དོལ་པོ་པའི་གསུང་འབུམ། སྣའི་ཐང་པར་མ། དེབ་ཕྲེང་ ༣ ཤོག་ངོས་ ༡༧༠ བར་གསལ།

[27] དོལ་པོ་པའི་གསུང་འབུམ། སྣའི་ཐང་པར་མ། དེབ་ཕྲེང་ ༣ ཤོག་ངོས་ ༡༧༠ བར་གསལ།

[28] དོལ་པོ་པའི་གསུང་འབུམ། སྣའི་ཐང་པར་མ། དེབ་ཕྲེང་ ༣ ཤོག་ངོས་ ༡༧༡ ནས་ ༡༧༣ བར་གསལ།

[29] དོལ་པོ་པའི་གསུང་འབུམ། སྣའི་ཐང་པར་མ། དེབ་ཕྲེང་ ༣ ཤོག་ངོས་ ༡༦༥ བར་གསལ།

[30] དོལ་པོ་པའི་གསུང་འབུམ། སྣའི་ཐང་པར་མ། དེབ་ཕྲེང་ ༣ ཤོག་ངོས་ ༤༥༡ བར་གསལ།

དང་མེད་དགག་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་དང་། [31] ཐམས་ཅད་མེད་ཙེང་མ་གྲུབ་པ་ལ་སོགས་པར་གནས་པ་མ་ཡིན་གྱི། མེད་ཙེང་སྟོང་པ་དང་དེ་དག་གི་གཞི་ལ་སོགས་པའི་མེད་དགག་གི་གཞི་ལ་མ་ཡིན་དགག་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དང་། རྣམ་གཙོད་ཀྱི་གཞི་ལ་ཡོངས་གཙོད་བཞུགས་པའི་ཕྱིར་དང་། སྐྱོན་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་སྤངས་པའི་གཞི་ལ་མཐར་ཐུག་གི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་ཚང་བའི་རྟོགས་པ་ལྷུན་གྲུབ་ཏུ་བཞུགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པ་དེ་དག་གིས་ལུགས་དེས་དབུ་མའི་ལྟ་བ་མཐར་ཐུག་རང་གིས་རང་མི་སྟོང་བར་དགག་བྱ་གཞན་གྱིས་སྟོང་པའི་མ་ཡིན་དགག་གཞན་སྟོང་དུ་བཞེད་ཚུལ་རང་བཟོ་མིན་པར་ཁུངས་ཙམ་གྱི་ཆེད་སློས་པ་ཡིན་ནོ།།

མ་ཡིན་དགག་འདོད་པའི་ལུགས་དེ་ཉིད་འཐད་མིན་ཙུང་ཟད་དཔྱད་ན།

སྔྲིར་ལུགས་དེས་འཁོར་ལོ་བར་ཐ་སྔགས་དང་བཅས་པ་དོན་དུ་གཅིག་པར་[32]མ་ཟད་འཁོར་ལོ་ཐ་མ་ལྟར་ཐུན་མིན་གཞན་སྟོང་དབུ་མའི་ལྟ་བ་རྟོགས་པ་ལ་འཁོར་ལོ་བར་པ་ལྟར་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་སྟོང་སྒྲོས་བྲལ་དུ་ཐག་ཆོད་པ་སྔོན་དུ་འགྲོ་དགོས་པར་བཞེད་པའམ་[33] ལ་བློ་བ་ཆོས་ཉིད་ཟབ་མོ་ལ་འཁོར་ལོ་བར་པ་དང་མཐུན་པར་རྟོག་མེད་སྤྲོལ་བྲལ་དུ་བཞག་དགོས་པར་[34] ཡང་ཡང་བཞེད་ཀྱང་ལུགས་དེས་འཁོར་ལོ་བར་པར་རང་སྟོང་དུ་བསྟན་པ་ནི་རྣམ་རྟོག

[31] རྫོང་པོ་པའི་གསུང་འབུམ། ནྣའི་ཨུན་པར་མ། དེབ་ཕྲེང་ ༣ ཤོག་ངོས་ ༡༥༥ པར་གསལ།

[32] རིས་ཆོས་ངེས་དོན་རྒྱ་མཚོ། ཤོག་ངོས་ ༡༥༩ ལས། དེའི་ཕྱིར་འཁོར་ལོ་ཕྱི་མ་གཉིས་དང་རྡོ་རྗེ་ཐེག་པའི་དོན་གཅིག་མོད་ཀྱི་ཉམས་སུ་ལེན་པ་ན། ཞེས་སོ།།

[33] རིས་ཆོས་ངེས་དོན་རྒྱ་མཚོ། ཤོག་ངོས་ ༡༨༩ ལས། དེ་ལ་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་ཐུན་མོང་དུ་གྲགས་པ་ལེགས་པར་རྟོགས་པ་ལ་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་གནས་ལུགས་ལ་རི་བོང་གི་རྭ་དང་མོ་ཤམ་གྱི་བུ་ལྟར་ཅིར་ཡང་མ་རྙེད་ཅིང་། གང་དུ་ཡང་མ་གྲུབ་པས་ནམ་མཁའི་མེ་ཏོག་ལྟ་བུར་ཐག་ཆོད་པ་དགོས་ཏེ། འདིའི་ཤེས་བྱེད་རྣམས་ནི་བཀའ་འཁོར་ལོ་བར་པ་དང་། དབུ་མ་རིགས་པའི་ཚོགས་ལ་སོགས་པ་རྣམས་སུ་རབ་ཏུ་གྲགས་པའི་ཕྱིར་དང་། འདིར་ཡི་གེ་མངས་འགྲོ་བའི་ཕྱིར་མ་བྲིས་སོ། །ཞེས་སོ།།

[34] རིས་ཆོས་ངེས་དོན་རྒྱ་མཚོ། ཤོག་ངོས་ ༡༦༠ ལས། ལ་བློ་བ་ཆོས་ཉིད་ཟབ་མོ་ལ་འཁོར་ལོ་བར་བ་དང་མཐུན་པར་རྟོག་མེད་སྤྲོས་བྲལ་དུ་མཉམ་པར་བཞག་ནས་རྗེས་ཐོབ་ཏུ་ཤཱན་འབྱེད་པའི་ཚེ་ཆོས་རྣམས་ལ་ཡང་དག་པར་སོ་སོར་རྟོག་པ་ན་འཁོར་ལོ་ཐ་མ་དང་རྡོ་རྗེའི་ཐེག་པ་ལས་གསུངས་པ་བཞིན་དུ་ལེགས་པར་རྣམ་པར་ཕྱེ་སྟེ་ངོ་སྤྲོད་ན་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་གསུང་རབ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་ཟབ་མོ་ཉམས་སུ་ལེན་པ་ཚང་ལ་མ་ནོར་ཞིང་ཡོངས་སུ་དག་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་རོ། །ཞེས་སོ། །དེ་བཞིན་ཤོག་ངོས་ ༣༠༥ ལས། འདིར་ཡོད་མེད་ཀྱི་མཐའ་དང་བྲལ་ཞེས་པའི་དོན་ལ་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ། ཆོས་ཉིད་ཟབ་མོ་ལ་ཤིན་ཏུ་མཉམ་པར་གཞག་པའི་སྐབས་སུ་ནི་ཡོད་མེད་ལ་སོགས་པའི་སྤྲོས་པ་ཐམས་ཅད་དོར་ཞིང་སྨྲ་བསམ་བརྗོད་དུ་མེད་པ་ཡིན་ལ། ཞེས་དང་། ཤོག་ངོས་ ༣༡༡ ལས། ལ་བློ་བ་མཉམ་བཞག་ཟབ་མོའི་སྐབས་སུ་ནི་རྟག་མི་རྟག་ལ་སོགས་པ་གང་དུ་ཡང་མ་སྤྲོས་པ་དགོས་ཏེ། དབུ་མ་རྒྱན་ལས། རྟག་དང་མི་རྟག་ལ་སོགས་བཞི། །ཞི་བ་འདི་ལ་ག་ལ་ཡོད། །མཐའ་དང་མཐའ་མེད་ལ་སོགས་བཞི། །ཞི་བ་འདི་ལ་ག་ལ་ཡོད། །ཅེས་པ་ལ་སོགས་པ་སྤྲོས་པ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བ་དགོས་ཚུལ་གསུངས་ཤིང་། ཞེས་དང་། ཤོག་ངོས་ ༣༢༣ ལས། རྣམ་ཤེས་དང་རྟོག་གེ་ལས་འདས་མ་འདས་དང་། སྐད་ཅིག་དང་རྟེན་འབྲེལ་ལས་འདས་མ་འདས་ལ་སོགས་པ་སྤྲོས་པ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བར་

འགོག་ཆེད་དུ་ཡུལ་དགག་པ་ཙམ་དང་།[35] དེར་རང་སྟོང་བསྟན་པ་དེ་ཉིད་མཐར་ཐུག་པ་མིན་ཅིང་དགོས་པའི་དབང་གིས་རང་སྟོང་མིན་པ་རྣམས་ཀྱང་རང་སྟོང་དུ་བསྟན་པས་དྲང་བའི་དོན་ཡིན་པ་དང་།[36] དབུ་མའི་ལྟ་བ་མཐར་ཐུག་རང་སྟོང་མིན་པའི་གཞན་སྟོང་བདེན་གྲུབ་ཡིན་པར་བཞེད་པས་ཅུང་ཟད་དཔྱད་ན།

དང་པོ་དྲི་བ་འདི་ཡོད་དེ་འཕགས་པའི་མཉམ་བཞག་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་ཆོས་ཐམས་ཅད་རྟོག་མེད་སྤྲོས་བྲལ་དུ་མཉམ་པར་འཛོག་པ་དེ་གནས་ལུགས་མཐར་ཐུག་དང་མཐུན་པར་སྤྲོས་བྲལ་དུ་རྟོགས་པ་ཡིན་ནམ། ཡང་ན་གནས་ལུགས་མཐར་ཐུག་དང་མི་མཐུན་པར་སྤྲོས་བྲལ་ཏུ་ལོག་པར་རྟོག་པ་ཙམ་ཡིན་གང་རུང་ལས་མི་འདའ་ལ། དང་པོ་ལྟར་ན་མཐར་ཐུག་གི་གནས་ལུགས་དོན་གྱིས་རང་སྟོང་དུ་གྲུབ་པས་ངོ་བོ་མི་སྟོང་བའི་གཞན་སྟོང་དང་འགོར་ལོ་བར་བ་དྲང་དོན་དུ་འདོད་པ་དང་ནང་འགལ་ལ། ཕྱི་མ་ལྟར་ན་འབྲས་བུ་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པ་ལ་བར་དུ་གཅོད་པའི་སྒྲིབ་པའི་དངོས་གཉེན་དེ་ནི་ལོག་པའི་ཤེས་པར་དོན་གྱིས་ཁས་ལེན་དུ་སོང་འདུག་ཀྱང་། དེ་ལྟར་ན་འཕགས་པ་ལྷས།[37] བདག་ནི་མྱ་ངན་འདའ་འགྱུར་ཞེས། །སྟོང་མིན་སྟོང་ལྟར་མཐོང་མིན་ཏེ། །ལོག་ལྟས་མྱ་ངན་མི་འདའ་བར། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་གསུང་ངོ་། །ཞེས་སྟོང་ཉིད་ལྟ་བས་མྱ་ངན་འདའ་བ་ནི་སྟོང་པ་ལ་སྟོང་པར་མཐོང་བ་ཡིན་གྱི་སྟོང་མིན་སྟོང་པར་མཐོང་བའི་ལོག་ལྟས་མྱ་ངན་ལས་མི་འདའ་བར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་གསུངས་ཚུལ་གསུངས་པ་དང་དངོས་སུ་འགལ་ཞིང་།

གཞན་ཡང་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་དེ་ཉིད་ཆོས་ཡིན་ནམ་མིན། ཡིན་ན་སྟོང་པ་དང་རྟེན་འབྲེལ་དུའང་འདོད་དགོས་ཏེ། འཕགས་པ་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱིས།[38] གང་ཕྱིར་རྟེན་འབྱུང་མ་ཡིན་པའི། །ཆོས་འགའ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ། །དེ་ཕྱིར་སྟོང་པ་མ་ཡིན་པའི། །ཆོས་འགའ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སྟོང་པ་དང་རྟེན་འབྲེལ་དོན་གཅིག་ཏུ་གསུངས་པ་མ་ཟད་རྟེན་

གསུངས་པ་རྣམས་ཀྱང་། ལ་ཤློ་བ་མཉམ་བཞག་ཟབ་མོ་ཅིར་ཡང་མི་རྟོག་པའི་སྐབས་ལ་དགོངས་པ་ཡིན་པས་ཁུངས་དེ་རྣམས་ཡོད་མེད་ལ་སོགས་པར་ཞེན་འཛིན་པ་སོ་སོར་རྟོག་པའི་སྐབས་རྣམས་ལ་གནོད་བྱེད་དུ་མི་རུང་ངོ་། །ཞེས་རྒྱ་ཆེར་གསུངས་སོ།།

[35] རིས་ཆོས་ངེས་དོན་རྒྱ་མཚོ། ཤོག་ངོས་ ༡༥༥ ལས། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་རྣལ་འབྱོར་དུ་བྱེད་པའི་ཚེ་རྟོག་པ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་དགོས་པས་ཡུལ་ཅན་འཛིན་པ་འགོག་པའི་དོན་དུ་ཡུལ་ཐམས་ཅད་དགག་པའི་ཕྱིར་ཐམས་ཅད་མེད་པ་དང་མ་གྲུབ་པ་དང་དབེན་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམ་པ་མང་པོས་ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་སྟོན་པ་ལྟར་མཛད་ཀྱི། ཞེས་སོ།།
[36] རིས་ཆོས་ངེས་དོན་རྒྱ་མཚོ། ཤོག་ངོས་ ༡༥༥ ལས། དེ་བཞིན་དུ་འཁོར་ལོ་གཉིས་པར་དགོས་པའི་དབང་གིས་རང་སྟོང་མ་ཡིན་པ་རྣམས་ཀྱང་རང་སྟོང་དུ་སྟོན་པ་ལ་སོགས་པ་དང་། ལེགས་པར་ཕྱེ་སྟེ་ནང་འགལ་མེད་པར་མ་བྱས་པ་ལ་སོགས་པའི་རྒྱུ་མཚན་འགའ་ཞིག་གིས་བླ་ན་མཆིས་པ་སྐབས་མཆིས་པ་དྲང་བའི་དོན་རྩོད་པའི་གཞིའམ་ཚིག་གི་གནས་སུ་གྱུར་ཞེས་གསུངས་ལ། ཞེས་སོ།།
[37] དབུ་མ་བཞི་བརྒྱ་པ། སྡེ་དགེ་བསྟན་འགྱུར། པོད་ ཚ། ཤོག་གྲངས་ ༩ རྒྱབ་ངོས་སུ་གསལ།
[38] དབུ་མ་རྩ་བ་ཤེས་རབ། སྡེ་དགེ་བསྟན་འགྱུར། པོད་ ཙ། ཤོག་གྲངས་ ༡༥ མདུན་ངོས་སུ་གསལ།

འབྲེལ་དང་སྟོང་པ་མིན་པའི་ཆོས་འགའ་ཡང་ཡོད་པ་མིན་པར་བཞེད་པ་དང་འགལ་ལ། ཆོས་མིན་ན་ནི་ཡོད་པར་འདོད་ཀྱང་མི་རུང་སྟེ་ནམ་མཁའི་པདྨོ་བཞིན་ནོ།།

གཞན་ཡང་འཁོར་ལོ་བར་པར་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྟོང་པར་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་གཏན་ཚིགས་དེས་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྟོང་པར་གཏན་ལ་ཕབ་ཐུབ་བམ་མ་ཐུབ། ཐུབ་ན་ཆོས་ཀུན་རིགས་པ་དེས་ཁེགས་པ་ཡིན་པས་དཔྱད་བཟོད་བདེན་གྲུབ་མི་སྲིད་པར་ཐལ་ལོ། མ་ཐུབ་ན་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱིས་སྟོང་པར་གཏན་ལ་ཕབ་པ་ལ་སོགས་པ་དོན་མེད་པར་ཐལ་ཏེ། སྟོང་པར་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་རིགས་པ་དེ་དག་རྣམ་རྟོག་འགོག་ཆེད་ཡིན་པར་ཞལ་གྱིས་བཞེས་ཀྱང་དོན་ལ་རིགས་པ་དེ་དག་གིས་ཆོས་དབྱིངས་ཡོད་པར་འཛིན་པའི་རྣམ་རྟོག་ལ་སོགས་པ་འགོག་བྱེད་དུ་མ་སོང་སྟེ། རྣམ་རྟོག་དེ་དག་གི་ཞེན་ཡུལ་མ་ཁེགས་པས་འཛིན་པ་རྣམ་རྟོག་ཀྱང་ཁེགས་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར། མ་ཁེགས་ན་འཁོར་ལོ་བར་བ་དང་དབུ་མ་རིགས་ཚོགས་སོགས་ལ་བརྟེན་ནས་ཆོས་ཐམས་ཅད་གནས་ལུགས་ལ་རི་བོང་གི་རྭ་དང་མོ་ཤམ་གྱི་བུ་ལྟར་ཅིར་ཡང་མ་རྙེད་ཅིང་། གང་དུ་ཡང་མ་གྲུབ་པས་ནམ་མཁའི་མེ་ཏོག་ལྟ་བུར་ཐག་ཆོད་པའང་མི་འགྲུབ། དེ་ལྟར་ཐག་མ་ཆོད་ན་མཉམ་བཞག་སྐབས་རྟོག་མེད་སྤྲོས་བྲལ་དུ་མཉམ་པར་འཇོག་པའང་མི་འགྲུབ་པ་མིན་ནམ།

ཡང་ཆོས་ཉིད་ནི་ཆ་མེད་ཡིན་པས་རིགས་པས་གནོད་པ་མི་འཇུག་གོ་སྙམ་ན། ཆ་མེད་ཡིན་པར་མི་འཐད་དེ། ལམ་གྱི་ཡུལ་དུ་བྱེད་དགོས་ལ། དེས་ན་རྒྱུ་འབྲས་སུ་གྱུར་པའི་མཐོང་ལམ་དང་སྒོམ་ལམ་གཞིར་བཞག་ནས། མཐོང་ལམ་གྱི་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་བཞིན་པའི་ཆོས་ཉིད་དེ། སྒོམ་ལམ་གྱི་ཡུལ་དུ་བྱེད་བཞིན་པའི་ཆོས་ཉིད་དེ་ཡིན་ནམ་མིན། ཡིན་ན་མཐོང་ལམ་གྱི་ཡུལ་དུ་བྱེད་བཞིན་པའི་གནས་སྐབས་ན། སྒོམ་ལམ་ཡོད་དམ་མེད། ཡོད་ན་དེ་གཉིས་རྒྱུ་འབྲས་མིན་པ་དང་ལམ་མཐོང་སྒོམ་སྔ་ཕྱི་མེད་པར་ཐལ་བས་འདོད་མི་ནུས་ལ། དེའི་ཚེ་སྒོམ་ལམ་མེད་ན། སྒོམ་ལམ་གྱི་ཡུལ་དུ་བྱེད་བཞིན་པའི་ཆོས་ཉིད་ཀྱང་ཡོད་པར་འདོད་མི་ནུས་ལ། དེའི་ཚེ་སྒོམ་ལམ་མེད་ཀྱང་དེའི་ཡུལ་དུ་བྱེད་བཞིན་པའི་ཆོས་ཉིད་ཡོད་ན། དེའི་ཚེ་མོ་ཤམ་བུའི་ཡུལ་དུ་བྱེད་བཞིན་པའི་ཆོས་ཉིད་ཀྱང་ཡོད་པར་འོས་མེད་དུ་འདོད་དགོས་སོ། །ཡང་མཐོང་ལམ་གྱི་ཡུལ་དུ་བྱེད་བཞིན་པའི་གནས་སྐབས་ན་སྒོམ་ལམ་མེད་པས་དེའི་ཚེ་སྒོམ་ལམ་གྱི་ཡུལ་དུ་བྱེད་བཞིན་པའི་ཆོས་ཉིད་ཀྱང་མེད་དོ་ཞེ་ན། དེ་ལྟར་ན་ཕྱིས་འབྲས་བུ་སྒོམ་ལམ་གྱི་ཡུལ་དུ་བྱེད་བཞིན་པའི་གནས་སྐབས་ན་མཐོང་ལམ་གྱི་ཡུལ་དུ་བྱེད་བཞིན་པའི་ཆོས་ཉིད་ཀྱང་མེད་པར་འདོད་དགོས་ལ། འདོད་ན་སྔ་མའི་ཡུལ་ཆོས་ཉིད་དེ་ཕྱི་མའི་གནས་སྐབས་སུ་མེད་པས་འདུས་བྱས་བཞིན་འགགས་ཅན་པ་ཡིན་པར་འདོད་མི་རུང་བས་

ན་ཆོས་ཉིད་དེ་ལ་མཐོང་ལམ་གྱི་ཡུལ་དུ་བྱེད་བཞིན་པའི་ཆ་དང་སྒོམ་ལམ་གྱི་ཡུལ་དུ་བྱེད་བཞིན་པའི་ཆ་གཉིས་འོས་མེད་དུ་ཁས་ལེན་དགོས་པ་སྟེ་དབུ་མ་རྒྱན་གྱི་རྟག་དངོས་འགོག་པའི་རིགས་པས་ཆ་མེད་ཡིན་པ་ཁེགས་པ་ཡིན་ནོ།།

དེའི་ཕྱིར་ཀུན་མཁྱེན་མི་ཕམ་པས་ཀྱང་།[39] རིགས་པ་འདིས་ཆོས་ཉིད་རྟག་པ་བདེན་གྲུབ་དྲི་མ་རིམ་གྱིས་སྦྱོང་ཞིང་ཞེས་པ་སྔ་ཕྱིའི་ཡུལ་དུ་འདོད་པ་ལ་གནོད་པ་འདི་བས་ཐུབ་པ་གཞན་མི་འདུག་ཅེས་མཁས་པ་རྣམས་གསུངས་པ་ལྟར། ཆོས་ཉིད་ཡིན་ཡང་རུང་སྟེ་རྟག་བདེན་དེ་ལས་མཁན་ཆེན་གྱི་རིགས་པ་འདི་ཆེས་སྟོབས་དང་ལྡན་པ་ཞིག་གོ །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ།།

གཞན་ཡང་ཆོས་ཉིད་རིགས་པས་དཔྱད་ཀྱང་ཆ་མེད་ཡིན་ན་དེའི་ཚེ་དེ་བཞིན་ཉིད་མངོན་དུ་གྱུར་པའི་ཆ་དང་མ་གྱུར་པའི་ཆ་ཡང་མེད་པར་ཐལ་ལ། འདོད་ན་དྲི་བཅས་དེ་བཞིན་ཉིད་དང་དྲི་མེད་དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ཀྱང་མི་འཐད་པར་ཐལ་ལོ།།

གཞན་ཡང་འཁོར་བ་དང་མྱང་འདས་གཉིས་པོ་ཆོས་དང་ཆོས་ཉིད་དུ་འདོད་པའང་འཐད་པར་དཀའ་སྟེ་དཔེར་ན་མེད་པ་རི་བོང་དང་ཡོད་པ་ཀ་བ་གཉིས་པོ་ཆོས་དང་ཆོས་ཉིད་དང་སྣང་སྟོང་ཟུང་འཇུག་མཉམ་པ་ཉིད་ཡིན་པར་མི་འཐད་པ་བཞིན། དེ་བཞིན་འཁོར་བ་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་ཀྱང་དོན་དམ་དུ་མེད། མྱང་འདས་དོན་དམ་དུ་ཡོད་ཀྱང་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་མེད་པར་འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར་དེ་གཉིས་པོ་བདེན་པ་དབྱེར་མེད་ཟུང་འཇུག་ཀྱང་མིན་པས་ཆོས་དང་ཆོས་ཉིད་ཡིན་པར་གཏན་ནས་མི་འཐད་དོ། །དེའི་ཕྱིར་ངེས་ཤེས་སྒྲོན་མེ་ལས།[40] དེ་ཕྱིར་མི་སྟོང་མྱང་འདས་དང་། །འཁོར་བའང་ཆོས་དང་ཆོས་ཉིད་དུ། །མི་རུང་སྣང་སྟོང་ཟུང་འཇུག་དང་། །སྲིད་ཞི་མཉམ་ཉིད་འདི་ལ་མེད། །ཅེས་དགག་པར་མཛད་དོ། །དེས་ན་སྤྱིར་གཞན་སྟོང་ཞེས་པར་གོ་བ་ལེན་ཚུལ་སྣ་ཚོགས་ཡོད་ཚོག་ཀྱང་ངོ་བོ་མི་སྟོང་བའི་གཞན་སྟོང་ནི་ནམ་ཡང་འཐད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །

ག༽ འཁོར་ལོ་བར་པ་ལྟར་དུ་རང་ལུགས་དབུ་མའི་ལྟ་བ་མཐའ་བྲལ་དབུ་མ་ཆེན་པོར་བཤད་པ།

[39] དབུ་མ་རྒྱན་འགྲེལ། མི་ཕམ་གསུང་འབུམ། ཡེ་ཤེས་སྡེའི་པར་མ། དེབ་ཕྲེང་ ༤ ཤོག་ངོས་ ༣༨༡ པར་གསལ།

[40] ངེས་ཤེས་སྒྲོན་མེ། མི་ཕམ་གསུང་འབུམ། ཡེ་ཤེས་སྡེའི་པར་མ། དེབ་ཕྲེང་ ༡༣ ཤོག་ངོས་ ༡༨༤ པར་གསལ།

༡ ཐོག་མར་དབུ་མའི་ལྟ་བ་སྟོན་པ་ཐུབ་པའི་དབང་པོས་གསུངས་ཚུལ། དཀོན་མཆོག་བརྩེགས་པ་འོད་སྲུང་གིས་ཞུས་པའི་ལེའུ་ལས།[41] འོད་སྲུང་རྟག་ཅེས་བྱ་བ་འདི་ནི་མཐའ་གཅིག་གོ །མི་རྟག་ཅེས་བྱ་བ་འདི་ནི་མཐའ་གཉིས་སོ། །མཐའ་དེ་གཉིས་ཀྱི་དབུས་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་དཔྱད་དུ་མེད་པ། བསྟན་དུ་མེད་པ། རྟེན་མ་ཡིན་པ། སྣང་བ་མེད་པ། རྣམ་པར་རིག་པ་མེད་པ། གནས་མེད་པ་སྟེ། འོད་སྲུང་འདི་ནི་དབུ་མའི་ལམ་ཆོས་རྣམས་ལ་ཡང་དག་པར་སོ་སོར་རྟོག་པ་ཞེས་བྱའོ། །འོད་སྲུང་བདག་ཅེས་བྱ་བ་དེ་ནི་མཐའ་གཅིག་གོ །བདག་མེད་ཅེས་བྱ་བ་དེ་ནི་མཐའ་གཉིས་སོ། །མཐའ་དེ་གཉིས་ཀྱི་དབུས་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་དཔྱད་དུ་མེད་པ། བསྟན་དུ་མེད་པ། རྟེན་མ་ཡིན་པ། སྣང་བ་མེད་པ། རྣམ་པར་རིག་པ་མེད་པ། གནས་མེད་པ་སྟེ། འོད་སྲུང་འདི་ནི་དབུ་མའི་ལམ་ཆོས་རྣམས་ལ་ཡང་དག་པར་སོ་སོར་རྟོག་པ་ཞེས་བྱའོ། །འོད་སྲུང་སེམས་ཡང་དག་པ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་མཐའ་གཅིག་གོ །སེམས་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ནི་མཐའ་གཉིས་སོ། །འོད་སྲུང་གང་ན་སེམས་མེད་པ་དང་། སེམས་པ་མེད་པ་དང་། ཡིད་མེད་པ་དང་། རྣམ་པར་ཤེས་པ་མེད་པ་འདི་ནི་འོད་སྲུང་དབུ་མའི་ལམ་ཆོས་རྣམས་ལ་ཡང་དག་པར་སོ་སོར་རྟོག་པ་ཞེས་བྱའོ། །དགེ་བ་དང་། མི་དགེ་བ་རྣམས་དང་། འཇིག་རྟེན་པ་དང་། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པ་རྣམས་དང་། ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་དང་བཅས་པ་དང་། ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་མེད་པ་རྣམས་དང་། ཟག་པ་དང་བཅས་པ་དང་། ཟག་པ་མེད་པ་རྣམས་དང་། འདུས་བྱས་དང་། འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་དེ་བཞིན་ནོ། ། འོད་སྲུང་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ནི་མཐའ་གཅིག་གོ །རྣམ་པར་བྱང་བ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ནི་མཐའ་གཉིས་སོ། །མཐའ་དེ་གཉིས་ཁས་མི་ལེན་ཅིང་མི་རྗོད་མི་སྨྲ་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་འོད་སྲུང་དབུ་མའི་ལམ་ཆོས་རྣམས་ལ་ཡང་དག་པར་སོ་སོར་རྟོག་པ་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་དབུ་མའི་ལྟ་བ་ནི་ཤེས་བྱའི་ཆོས་ཀུན་རྟག་དང་མི་རྟག བདག་དང་བདག་མེད། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་རྣམ་པར་བྱང་བ་ལ་སོགས་པའི་མཐའ་གང་དུའང་མ་གྲུབ་པ་བཞིན་ཡུལ་ཅན་དབུ་མའི་ལྟ་བས་ཀྱང་མཐའ་གང་དུའང་ཁས་མི་ལེན་པར་སྤྲོས་པའི་མཐར་འཛིན་མཐའ་དག་ཞི་ནས་སྨྲ་བསམ་བརྗོད་མེད་སོ་སོ་རང་རིག་པར་གསུངས་སོ། །

༢ བར་དུ་དབུ་མའི་ལྟ་བ་རྗེས་འཇུག་མཁས་པས་དགོངས་པ་གསལ་བར་མཛད་ཚུལ།

འཕགས་པ་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱིས།[42] བདག་གོ་ཞེས་ཀྱང་བཏགས་གྱུར་ཅིང་། །བདག་མེད་ཅེས་ཀྱང་བསྟན་པར་གྱུར། །སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་བདག་དང་ནི། །བདག་མེད་འགའ་མེད་ཅེས་ཀྱང་བསྟན། །ཞེས་དང་། སློབ་དཔོན་

---

[41] སྡེ་དགེ་བཀའ་འགྱུར། པོད་ ཚ། ཤོག་གྲངས་ ༡༣༡ མདུན་ངོས་སུ་གསལ།

[42] རྩ་བ་ཤེས་རབ། སྡེ་དགེ་བསྟན་འགྱུར། པོད་ ཙ། ཤོག་གྲངས་ ༡༡ མདུན་ངོས་སུ་གསལ།

འཕགས་པ་ལྷས།[43] བསོད་ནམས་མིན་པ་དང་པོར་བཟློག །བར་དུ་བདག་ནི་བཟློག་པ་ཡིས། །ཕྱིས་ནས་ལྟ་བ་ཀུན་ཟློག་པ། །གང་གིས་ཤེས་དེ་མཁས་པ་ཡིན། །ཞེས་དང་། སློབ་དཔོན་ཟླ་བ་གྲགས་པས།[44] ཇི་ལྟར་བདག་ཏུ་ལྟ་བ་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་དུ། དེའི་གཉེན་པོར་གྱུར་པ་བདག་མེད་པར་ལྟ་བ་ཡང་། ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་དོ། །དེ་ལྟར་ན་བདག་འགའ་ཡང་མེད་ལ། བདག་མེད་པ་ཡང་འགའ་ཡང་མེད་དོ་ཞེས་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང་། རྒྱལ་སྲས་ཞི་བ་ལྷས།[45] སྟོང་ཉིད་བག་ཆགས་གོམས་པས་ནི། །དངོས་པོའི་བག་ཆགས་སྤོང་འགྱུར་ཞིང་། །ཅི་ཡང་མེད་ཅེས་གོམས་པས་ནི། །དེ་ཡང་ཕྱིས་ནས་སྤོང་བར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་ཤིང་དེའི་དོན་ཤེར་འབྱུང་བློ་གྲོས་ཀྱིས་སྤྱོད་འཇུག་དཀའ་འགྲེལ་ལས།[46] བསམ་པ་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ་སྟོང་པ་ཉིད་རྟོགས་པ་ནི་དངོས་པོ་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པའི་གཉེན་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་སྤོང་བའི་ཐབས་སུ་གྱུར་པ་ཡིན་ལ། ཐབས་ལས་བྱུང་བ་རྟོགས་ནས་གང་གཟིངས་དང་འདྲ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཐབས་ཀྱང་ཕྱི་ནས་སྤང་བར་ཉམས་སུ་བླང་ངོ་། །འདི་ཉིད་གསུངས་པ། རྣམ་རྟོག་ཐམས་ཅད་སྤང་བའི་ཕྱིར། །སྟོང་ཉིད་བདུད་རྩི་བསྟན་པ་ཡིན། །གང་ཞིག་དེ་རུ་འཛིན་པ་ཡང་། །འདི་ནི་ཁྱེད་ཀྱིས་སྤངས་པ་ལགས། །ཞེས་སོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་ན་ཡང་ཕྱོགས་སྔས་རྩོད་པ་བཀོད་པ། དེ་ཉིད་ལས།[47] དེ་གོམས་པས་ཀྱང་དངོས་པོ་མེད་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་འཇུག་པ་བཟློག་པར་མི་ནུས་ཏེ། དེས་ན་ལྷ་བ་བཙུག་པ་ལས་མིག་འབྲས་འབྱུང་བ་བཞིན་དུ་ཁྱེད་ཀྱིས་ཉེས་པ་དེ་བཞིན་དུ་གནས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། ཞེས་གསུངས་པ་དེའི་ལན་དུ། སྤྱོད་འཇུག་ལས།[48] གང་ཚེ་གང་ཞིག་མེད་དོ་ཞེས། །བརྟག་བྱའི་དངོས་པོ་མི་དམིགས་པ། །དེ་ཚེ་དངོས་མེད་རྟེན་བྲལ་བ། །བློ་ཡི་མདུན་ན་ཇི་ལྟར་གནས། །གང་ཚེ་དངོས་དང་དངོས་མེད་དག །བློ་ཡི་མདུན་ན་མི་གནས་པ། །དེ་ཚེ་རྣམ་པ་གཞན་མེད་པས། །དམིགས་པ་མེད་པར་རབ་ཏུ་ཞི། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་འདིར་ཤིན་ཏུ་གསལ་བ་ནི་དངོས་པོར་མངོན་པར་ཞེན་པའི་གཉེན་པོ་ཐབས་གང་ཞིག་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་རྣམ་རྟོག་ཀྱང་གཟིངས་དང་འདྲ་བར་ཕྱིས་ནས་དེ་ཡང་ཅི་ཡང་མེད་ཅེས་གོམས་པས་སྤོང་བར་ཤིན་ཏུ་གསལ་པོར་གསུངས་སོ། །མདོར་ན་འཕགས་ཡུལ་གྱི་པཎ་གྲུབ་དེ་དག་གིས་ཇི་ལྟར་བདག་ཏུ་ལྟ་བ་ཡང་དག་མ་ཡིན་པ་བཞིན་དུ་དེའི་གཉེན་པོ་བདག་མེད་པར་ལྟ་བ་ཡང་ཡང་དག

---

[43] དབུ་མ་ཞི་རྒྱ་པ། སྡེ་དགེ་བསྟན་འགྱུར། པོད་ ཚ། ཤོག་གྲངས་ ༤ རྒྱབ་ངོས་སུ་གསལ།
[44] དབུ་མ་ཚིག་གསལ། སྡེ་དགེ་བསྟན་འགྱུར། པོད་ འ། ཤོག་གྲངས་ ༡༡༨ མདུན་ངོས་སུ་གསལ།
[45] སྤྱོད་འཇུག སྡེ་དགེ་བསྟན་འགྱུར། པོད་ ལ། ཤོག་གྲངས་ ༣༢ མདུན་ངོས་སུ་གསལ།
[46] སྤྱོད་འཇུག་དཀའ་འགྲེལ། སྡེ་དགེ་བསྟན་འགྱུར། པོད་ ལ། ཤོག་གྲངས་ ༢༡༢ མདུན་ངོས་སུ་གསལ།
[47] སྤྱོད་འཇུག་དཀའ་འགྲེལ། སྡེ་དགེ་བསྟན་འགྱུར། པོད་ ལ། ཤོག་གྲངས་ ༢༡༢ མདུན་ངོས་སུ་གསལ།
[48] སྤྱོད་འཇུག སྡེ་དགེ་བསྟན་འགྱུར། པོད་ ལ། ཤོག་གྲངས་ ༣༢ མདུན་ངོས་སུ་གསལ།

པ་མ་ཡིན་པས་དེ་གཉིས་ཀྱི་ཡུལ་བདག་དང་བདག་མེད་གཉིས་ཀ་འགོག་པ་སོགས་སྤྲོས་པ་ཀུན་བཀག་པའི་སྟོང་ཉིད་ལས་སྤྲོས་པ་ཕྱོགས་རེ་བ་བདག་ཙམ་བཀག་པའི་སྟོང་ཉིད་དབུ་མའི་ལྟ་བར་མི་བཞེད་པར་ཤིན་ཏུ་གསལ་ལོ།།

༣) མཐར་ཐོད་གདངས་ཅན་ཕྱོགས་སུ་སྤྱ་འགྱུར་བས་ལྟ་བ་མ་ནོར་བ་དེ་བཞིན་སྐྱོང་ཚུལ།

སྙིར་སྔ་འགྱུར་བའི་མཁས་པ་ནམ་མཁའི་སྐར་ཚོགས་ལྟར་བྱོན་པའི་ཁྲོད་ནས་འདིར་ཀུན་མཁྱེན་རྣམ་བཞིའི་བཞེད་པ་མཚོན་ཙམ་བཀོད་ན། དེ་ཡང་ཀུན་མཁྱེན་རོང་ཟོམ་པས།[49] དེ་བས་ན་དབུ་མ་དང་གསང་བ་བླ་ན་མེད་པའི་ཚུལ་གྱིས་ནི། ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་ཡང་དག་པར་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་གང་ཡང་མི་སྒྲུབ་ཅིང་། གདུལ་བྱ་ཚད་མེད་པའི་དབང་དུ་གསུངས་པ་ཡིན་པས། འཇིག་རྟེན་གྲགས་པའི་བྱེ་བྲག་ཐམས་ཅད་ཀྱང་། རང་རང་གི་སྣང་ཚད་ཙམ་དུ་ཟད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ནི་འགོ་མཉམ་པར་འགྱུར་ཏེ། ཞེས་གསུངས་པའི་དབུ་མ་དང་ཞེས་པའི་དབུ་མ་པས་ཆོས་ཀུན་གཞི་མེད་རྩ་བྲལ་བདེན་གཉིས་དབྱེར་མེད་པར་བཞེད་པའི་ཕྱོགས་སུ་བགྲང་བས་ན་དོན་གྱིས་དབུ་མའི་ལྟ་བ་མཐར་ཐུག་པ་གཞི་མེད་རྩ་བྲལ་དུ་ཁས་བླངས་སོ། །ཀུན་མཁྱེན་ཀློང་ཆེན་པས།[50] རྒྱལ་བའི་དགོངས་པ་མཐར་ཐུག་སྙིང་པོའི་དོན། །ཐལ་འགྱུར་པས་ནི་སྤྲོས་པ་ཀུན་འགོག་སྟེ། །ཞེས་སྤྲོས་པ་ཀུན་བཀག་པའི་མཐའ་བྲལ་དུ་བཞེད་པ་དང་། ཀུན་མཁྱེན་འཇིགས་མེད་གླིང་པས།[51] རྒྱལ་བས་འཁོར་ལོ་བར་པར་རྣམ་ཐར་གསུམ། །བསྟན་བྱའི་ངོ་བོ་སོ་སོ་རང་རིག་ཉིད། །ཅེས་འཁོར་ལོ་བར་པས་ཆོས་ཀུན་རྣམ་ཐར་གསུམ་གྱི་བདག་ཉིད་ཡིན་ཞིང་དེ་ཡང་སོ་སོ་རང་གིས་རིག་པར་བྱ་བར་བཞེད། ཀུན་མཁྱེན་མི་ཕམ་པས།[52] དངོས་གཞི་སྣང་སྲིད་འཁོར་འདས་ཀུན། །ཡོད་མེད་ལས་འདས་དོན་གྱི་གཤིས། །ཡོད་མེད་ཅིར་ཡང་མ་གྲུབ་ན། །ཕྱོགས་རེར་འཛིན་པ་སྤྲོས་དང་བཅས། །དེ་ཕྱིར་རིགས་པས་རྣམ་དཔྱད་ཚེ། །ཅིར་ཡང་གྲུབ་པ་མ་མཐོང་བས། །ཅིར་ཡང་འཛིན་པ་ག་ལ་སྐྱེ། །ཞེས་ཆོས་ཀུན་མཐའ་གང་དུའང་ཅིར་ཡང་གྲུབ་པ་མེད་པར་བཞེད་དོ། །

༤) རང་ལུགས་དབུ་མའི་ལྟ་བ་མཐར་ཐུག་པ་དེ་ཉིད་ཐ་སྙད་ཙམ་དུ་ངོས་བཟུང་བ།

---

[49] ཐེག་ཆེན་ཚུལ་འཇུག རོང་ཟོམ་གསུམ་འབུམ། སྟོད་ལུང་སྟག་ལུང་ཆོས་འཁོར་རབ་བརྒྱན་བཀྲ་ཤིས་ལྷུན་གྲུབ་ཀྱི་གྲྭ་ཚང་ལས་འཁོར་ཆེན་མོ་ལ་བཅུག་མ་ཡིན། ཞེས་ཟེར་ན་མི་འདུག ཐེག་ཆེན་ཚུལ་འཇུག་ཏུ་བཤད།

[50] ཡིད་བཞིན་མཛོད། ཀློང་ཆེན་གསུང་འབུམ། སྡེ་དགེ་པར་མ། དེབ་ཕྲེང་ ༡༩ ཤོག་གྲངས་ ༡༡༣ པར་གསལ།

[51] ཡོན་ཏན་མཛོད། ལོ་རིམ་བདུན་པ་བརྒྱད་པ་དགུ་པ་གསུམ་གྱི་རྩ་དེབ། རྣམ་གླིང་པར་མ། ཤོག་གྲངས་ ༢༠༣ པར་གསལ།

[52] ངེས་ཤེས་སྒྲོན་མེ། མི་ཕམ་གསུང་འབུམ། ཡེ་ཤེས་སྡེའི་པར་མ། དེབ་ཕྲེང་ ༡༣ ཤོག་གྲངས་ ༡༦༢ པར་གསལ།

འདིར་དབུ་མའི་དགག་བྱ་ནི་གོང་དུ་གཞན་ལུགས་བརྗོད་ཚེ་ཡོད་པ་རྣམས་ཀྱང་དགག་པར་བསྒྲུབས་ཟིན་པས་མདོར་ན་ཐ་སྙད་རིགས་པས་ཁེགས་མི་ནུས་པའི་བདག་དང་བདག་མེད་ལ་སོགས་པ་ཀུན་འཛོག་པ་གཞིར་བཞག་ནས། རང་ལུགས་དབུ་མའི་ལྟ་བ་མཐར་ཐུག་པ་ཞེས་པ་གང་ལ་བརྗོད་ཅེ་ན། འདི་ལྟར་རང་རེ་ལ་སོགས་པའི་སྐྱེས་བུའི་རྣམས་ཀྱི་ངོར་སྣང་བ་སྣ་ཚོགས་པར་འགག་མེད་དུ་སྣང་བ་འདི་ཀུན། དོན་དཔྱོད་རིགས་པས་དཔྱད་ཀྱང་རུང་མ་དཔྱད་ཀྱང་རུང་དོན་དངོས་པོའི་གནས་ཚུལ་ལ་ཡེ་གདོད་མ་ཉིད་ནས་རྟག་ཆད་ཀྱི་མཐའ་གཉིས། ཡོད་མེད་ལ་སོགས་པའི་སྤྲོས་པའི་མཐའ་བཞི། འགག་པ་མེད་པ་ལ་སོགས་པའི་སྤྲོས་པའི་མཐའ་བརྒྱད། མི་རྟག་ཡིན་པ་དང་མ་ཡིན་པ་ལ་སོགས་པའི་མཐའ་སོ་གཉིས་སོགས་སུ་དོན་དང་ཐ་སྙད་ཡུལ་དུས་གནས་སྐབས་གང་དུའང་གཏན་ནས་ཅིར་ཡང་གྲུབ་མ་མྱོང་བ་དེ་ཁོ་ན་ལས་མི་འདའ་བའི་ཕྱོག་ཆ[53]དེ་ལ་ཐ་སྙད་ཙམ་དུ་དབུ་མ་དང་། དོན་དམ། གནས་ལུགས། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ལ་སོགས་པའི་མིང་མཐའ་ཡས་པ་འདོགས་པར་མཛད་དོ། །དེ་ལྟའི་གནས་ལུགས་དེ་ཉིད་རྣལ་འབྱོར་པས་ཇི་ལྟར་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་ཚུལ་ཡང་དབུ་མའི་གཏན་ཚིགས་དག་གིས་རང་གི་རྣམ་རྟོག་གི་ཡུལ་ཡོད་མེད་ལ་སོགས་པའི་སྤྲོས་པའི་མཐའ་ཀུན་སུན་ཕྱུང་ནས་མཐར་ཡུལ་ཁེགས་པ་ན་རྣམ་རྟོག་གི་འཛིན་སྟངས་མཐའ་དག་དང་གིས་ཞིག་སྟེ[54]སྒོ་ལྔའི་ཤེས་པར་སྣང་བ་འགག་མེད་དུ་ཤར་ཡང་ཡིད་ཀྱིས་ཤེས་པས་ཅིར་ཡང་མི་འཛིན། མ་རྟེན། མི་རྟོག མ་མཐོང་བར་ཡུལ་ཅན་ཡིད་ཀྱི་དམིགས་པ་ཉེ་བར་ཞི་ནས་སྨྲ་བསམ་བརྗོད་མེད་དུ་གྱུར་ཏེ་གང་དུའང་ཁས་ལེན་མེད་པར་སོ་སོ་རང་རིག་པར་གནས་པ་ལ་ཐ་སྙད་ཙམ་དུ་དབུ་མའི་ལྟ་བ་རྟེན་པ་དང་རྟོགས་པ་དང་མཐོང་བ་ཞེས་བརྗོད་པའོ། །དེ་ཡང་དོན་དངོས་པོའི་གནས་ཚུལ་དང་མཉམ་བཞག་གི་ངོས་ནས་བསམ་ན་ཆོས་ཉིད་རྟོགས་པ་དང་རྟེན་པ་དང་མཐོང་བ་ལ་སོགས་པའི་དམིགས་གཏད་གང་ཡང་མེད་པས་མ་མཐོང་མ་རྟོགས་མ་རྟེན་པ་ཡིན་ཡང་། རྗེས་ཐོབ་ཐ་སྙད་ཙམ་དུ་མཉམ་བཞག་གིས་མ་མཐོང་བ་སོགས་དེ་ཀ་རང་ལ་ཆོས་ཉིད་མཐོང་བ་དང་རྟོགས་པ་ལ་སོགས་པར་བརྗོད་པ་ཡིན་ཏེ། སློབ་དཔོན་དཔལ་ཆོས་ཀྱི་བཤེས་གཉེན་གྱིས་མཛད་པའི་མངོན་རྟོགས་རྒྱན་གྱི་འགྲེལ་བཤད་ཚིག་གསལ་ལས།[55] དེ་བས་ན་ཅི་ཡང་མ་མཐོང་བ་ནི་མཐོང་བ་དམ་པའོ་ཞེས་མདོ་ལས་གསུངས་སོ། །ཞེས་མདོ་ལས་གསུངས་ཚུལ་བཤད་པ་ལྟར་རོ། །འོ་ན་དེས་ཆོས་ཉིད་རྟོགས་པ་ཇི་ལྟར་འཐད་ཅེ་ན།

---

[53] ངེས་ཤེས་སྒྲོན་མེ། མི་ཕམ་གསུང་འབུམ། ཡེ་ཤེས་སྡེའི་པར་མ། དེབ་ཕྲེང་ ༡༣ ཤོག་ངོས་ ༣༡༥ པར། རང་ལུགས་འདི་ལྟར་ཤེས་པར་བྱ། །དབུ་མ་མཚན་ཉིད་པ་ཡིན་ན། །ཟུང་འཇུག་དབུ་མ་ཆེན་པོའམ། །སྤྲོས་བྲལ་དབུ་མ་ཡིན་དགོས་ཏེ། །འཕགས་པའི་མཉམ་བཞག་ཡེ་ཤེས་དང་། །རྗེས་སུ་མཐུན་པར་གཏན་ཕབས་ནས། །ཡོད་མེད་ལ་སོགས་མཐའ་རྣམས་ཀུན། །ཉེར་ཞིའི་རང་བཞིན་ཡིན་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་སོ།།

[54] ངེས་ཤེས་སྒྲོན་མེ། མི་ཕམ་གསུང་འབུམ། ཡེ་ཤེས་སྡེའི་པར་མ། དེབ་ཕྲེང་ ༡༣ ཤོག་ངོས་ ༡༦༡ པར། དེ་ལྟར་མཐའ་བཞི་སྤྲོས་བྲལ་ལ། །མཐའ་བཞི་གང་དུའང་མི་འཛིན་ན། །མཐའ་བཞི་ལས་འདས་འཛིན་སྟངས་ཤིག །མེད་པས་འཛིན་སྟངས་མེད་པར་འདོད། །ཅེས་སོ།།

[55] སྡེ་དགེ་བསྟན་འགྱུར། པོད་ ཉ། ཤོག་གྲངས་ ༦ རྒྱབ་ངོས་སུ་གསལ།

འདིག་རྟེན་པས་འཕྲུལ་གྱི་འཁྲུལ་རྒྱུས་མ་བསླད་པར་བུམ་འཛིན་མིག་ཤེས་བུམ་པའི་རྣམ་ལྡན་དུ་སྐྱེས་པ་ཙམ་ལ་བུམ་པ་རྟོགས་པའི་ཐ་སྙད་བྱེད་ཅིང་དེ་ཡང་ཡུལ་ཅན་ཡུལ་གྱི་རྣམ་པ་དང་འདྲ་བར་སྐྱེས་པ་ཙམ་ལ་ཐུག་པས། འདིར་ཡང་ཡུལ་སྨྲོས་པ་ཀུན་དང་བྲལ་བ་བཞིན་དུ་ཡུལ་ཅན་ཡང་འཛིན་པ་ཀུན་ལས་གྲོལ་བས་ཡུལ་ཅན་ཡུལ་དང་རྣམ་པ་འདྲ་བར་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར་རྟོགས་ཞེས་བརྗོད་དེ། དབུ་མ་ལ་འཇུག་པ་ལས།[56] གང་ཚེ་སྐྱེ་མེད་དེ་ཉིད་ཡིན་ཞིང་བློ་ཡང་སྐྱེ་བ་དང་བྲལ་བ། །དེ་ཚེ་དེ་རྣམས་བརྟེན་ལས་དེ་ཡིས་དེ་ཉིད་རྟོགས་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། །ཇི་ལྟར་སེམས་ནི་གང་གི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་འགྱུར་བ་དེ་ཡིས་ཡུལ། །དེ་ཡོངས་ཤེས་པ་དེ་བཞིན་ཐ་སྙད་ཉེ་བར་བརྟེན་ནས་རིག་པ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་འཐད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡན་གྱིས་མཐའ་ཀུན་དང་བྲལ་བའི་གནས་ལུགས་དབུ་མའི་དོན་ཡིན་པར་བཤད་ཟིན་ནས་ད་ནི་དེ་ལྟ་བུའི་དབུ་མའི་ལྟ་བ་དེ་ཉིད་རང་ལུགས་ལ་མེད་དགག་དང་མ་ཡིན་དགག་གང་ཡིན་དཔྱད་པ་ལ་དང་པོ་དགག་པ་གཉིས་ཀྱི་དོན་ངོས་མ་ཟིན་ཐབས་མེད་ཡིན་པས་ཙུང་ཟད་ཞུས་ན།

༥ ༽ སྤྱིར་མེད་དགག་དང་མ་ཡིན་དགག་གི་དོན་ཙུང་ཟད་འགོད་པ།

འདིར་མེད་དགག་དང་མ་ཡིན་དགག་གི་དོན་རྒྱ་གཞུང་དང་རང་གཞུང་ཚད་ཐུབ་དག་ལས་གསུངས་ཚུལ་བཀོད་ནས་དེ་དང་དབུ་མའི་གཞུང་ནས་བཤད་པའི་དགག་གཉིས་ཀྱི་དོན་ལ་ཁྱད་པར་ཡོད་མེད་རང་ལུགས་ལྟར་ཙུང་ཟད་བརྗོད་ན། སྤྱིར་ཐུན་མོང་གི་གཞུང་ལས་ཆོས་ཐམས་ཅད་དགག་སྒྲུབ་གཉིས་སུ་བསྡུས་ཤིང་འདིར་ཡང་ཀུན་མཁྱེན་རོང་ཟོམ་པས།[57] དེ་ལ་གང་དག་རང་གི་གྲུབ་པའི་མཐའ་སྒྲུབ་པར་འདོད་ཅིང་། གཞན་གྱི་གྲུབ་པའི་མཐའ་དགག་པར་འདོད་པ་རྣམས། སོ་སོའི་སྒོ་ཇི་སྙེད་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་། དངོས་པོ་བསྒྲུབ་པ་དང་། དངོས་པོ་དགག་པ་གཉིས་སུ་འདུས་སོ། །ཞེས་ཆ་འདྲ་བ་ཙམ་གསུངས། དགག་པ་དེ་ཡང་མཁས་ཆེན་ཞི་བ་འཚོས།[58] འདི་ལྟར་སེལ་བ་རྣམ་གཉིས་ཏེ། །མ་ཡིན་དགག་དང་མེད་པ་འོ། །ཞེས་རྣམ་པ་གཉིས་གསུངས་པ་ལྟར་ཀུན་མཁྱེན་རོང་ཟོམ་པས་ཀྱང་།[59] དེ་ལ་དགག་པ་ཇི་སྙེད་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་། མེད་པར་དགག་པ་དང་མ་ཡིན་པར་དགག་པ་གཉིས་སུ་འདུས་སོ། །ཞེས་གཅིག་མཚུངས་བཞེད། མེད་དགག་གི་དོན་ནི་རྟོག་གེ་འབར་བ་[60]ལས་བྱུང་བ་ལྟར་ཐེག་ཆེན་ཚུལ་འཇུག་ལས།[61]

[56] སྡེ་དགེ་བསྟན་འགྱུར། པོད་ འ། ཤོག་གྲངས་ ༢༡༦ མདུན་ངོས་སུ་གསལ།

[57] ཐེག་ཆེན་ཚུལ་འཇུག རོང་ཟོམ་གསུམ་འབུམ། སྣའི་ཨན་བསྐྲུར་དཔར་མ། དེབ་ཕྲེང་ ༡ ཤོག་ངོས་ ༩༤༡ པར་གསལ།

[58] ཚད་མ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད། སྡེ་དགེའི་བསྟན་འགྱུར། པོད་ ཟེ། ཤོག་གྲངས་ ༣༧ རྒྱབ་ངོས་སུ་གསལ།

[59] ཐེག་ཆེན་ཚུལ་འཇུག རོང་ཟོམ་གསུམ་འབུམ། སྣའི་ཨན་བསྐྲུར་དཔར་མ། དེབ་ཕྲེང་ ༡ ཤོག་ངོས་ ༩༤༡ པར་གསལ།

[60] རྟོག་གེ་འབར་བ། སྡེ་དགེ་བསྟན་འགྱུར། པོད་ ཛ། ཤོག་གྲངས་ ༥༤ རྒྱབ་ངོས་སུ། མེད་པར་དགག་པ་ནི་དངོས་པོའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཙམ་ཞིག་འགོག་པར་ཟད་ཀྱི་དེ་དང་འདྲ་བ་དེ་མ་ཡིན་པ་གཞན་གྱི་དངོས་པོ་སྒྲུབ་པར་མི་བྱེད་པ་སྟེ། དཔེར་ན་བྲམ་ཟེས་ཆང་བཏུང་བར་མི་བྱའོ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ཙམ་ཞིག་འགོག་པར་ཟད་ཀྱི་དེ་ལས་གཞན་པའི་བཏུང་བ་བཏུང་ངོ་ཞེའམ་མི་བཏུང་ངོ་ཞེས་མི་བརྗོད་པ་ལྟ་བུའོ། །ཞེས་སོ།།

དེ་ལ་མེད་པར་དགག་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། ཡོད་པ་བཀག་པ་ཙམ་ཡིན་ཏེ། གཞན་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བའི་དོན་མེད་དེ། འདི་ལྟར་མ་རྟོགས་པ་དང་ལོག་པར་རྟོགས་པ་དང་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བ་ཙམ་སེལ་བར་བྱེད་པ་ཀུན་ཏུ་བརྟགས་པ་ཙམ་འགོག་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། དོན་གཞན་སྟོན་པ་མེད་དོ། །དཔེར་ན་བུམ་པ་མེད་ཅེས་བརྗོད་ན། བུམ་པ་ཡོད་པར་རྟོག་པ་བཟློག་པ་ཙམ་དུ་ཟད་དེ། བུམ་པ་མེད་པའི་ས་ཕྱོགས་ལ་སྟོགས་པ་ནི་སྟོན་པར་མི་བྱེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཀུན་མཁྱེན་མི་ཕམ་པས་ཀྱང་།[62] སྤྱིར་སེལ་བ་ལ་གཉིས་ཏེ། མེད་དགག་དང་མ་ཡིན་པར་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། དགག་བྱ་གང་ཡིན་པ་རྣམ་པར་བཅད་ནས་གཞན་མི་འཕེན་པ་སྟེ། བདག་མེད་ཅེས་པ་ལྟ་བུའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། དགག་པ་གང་ཞིག་དགག་བྱ་གང་ཡིན་པ་རྣམ་པར་བཅད་ནས་ཆོས་གཞན་མི་འཕེན་པ་མེད་དགག་གི་དོན་དང་།

དེ་བཞིན་མ་ཡིན་དགག་ཀྱང་རྟོག་གེ་འབར་བ་[63]ལས་གསུངས་པ་ལྟར། ཐེག་ཆེན་རྒྱུད་འཇུག་ལས།[64] མ་ཡིན་པར་དགག་པ་གང་ཞེ་ན། གཞན་བཀག་ནས་གཞན་སྟོན་པ་སྟེ། འདི་ལྟར་བུམ་པ་མེད་པ་ཞེས་བརྗོད་ན། བུམ་པས་སྟོང་པའི་ས་ཕྱོགས་གོ་བར་བྱེད་པ་བཞིན་དུ། གང་ཟག་མེད་པ་ཞེས་བརྗོད་ན། གང་ཟག་གིས་སྟོང་པའི་ཕུང་པོ་སྟོན་པར་བྱེད་པ་ལྟ་བུའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཀུན་མཁྱེན་མི་ཕམ་པས་ཀྱང་།[65] གཉིས་པ་ནི། དགག་བྱ་དེ་མེད་པའི་དགག་གཞི་འཕེན་པ་སྟེ། བུམ་པ་བདག་མ་ཡིན་ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། དགག་པ་གང་ཞིག་དགག་བྱ་གང་ཡིན་པ་རྣམ་པར་བཅད་ནས་དགག་བྱ་དེ་མེད་པའི་དགག་གཞི་འཕེན་པ་མ་ཡིན་དགག་གི་དོན་དུ་འདོད་པར་གསལ་ལོ། །དེས་ན་སྔ་འགྱུར་རང་ལུགས་དགག་གཉིས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ནི། རོང་ཟོམ་པས།[66] དེ་ལྟ་བས་ན་མེད་པར་དགག་པ་ནི་གཞན་གྱི་གྲུབ་པའི་མཐའ་སེལ་བ་ཙམ་ཡིན་ལ། མ་ཡིན་པར་དགག་པ་ནི་དེ་ཙམ་གྱིས་མི་ཆོག་སྟེ། རང་གི་གྲུབ་པའི་མཐའ་ཡང་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་ཤིང་ཀུན་མཁྱེན་མི་ཕམ་པས་ཀྱང་།[67] དེ་གཉིས་ཀྱང་དགག་བྱ་མེད་པར་བཀག་པ་ལ་ཁྱད་མེད་ཀྱང་དགག་གཞི་བཟུང་མ་བཟུང་གི་ཁྱད་པར་ཙམ་མོ། །ཞེས་གསུངས་

[61] ཐེག་ཆེན་རྒྱུལ་འཇུག རོང་ཟོམ་གསུམ་འབུམ། སྨྲའི་ཕན་བསྐྱུར་དཔར་མ། དེབ་ཕྲེང་ ༡ ཤོག་ངོས་ ༩༡༧ པར་གསལ།

[62] ལེགས་བཤད་སྣང་བའི་གཏེར། མི་ཕམ་གསུང་འབུམ། ཡེ་ཤེས་སྡེའི་པར་མ། པོད་ཕྲེང་ ༥ ཤོག་གྲངས་ ༣༡༥ པར་གསལ།

[63] རྟོག་གེ་འབར་བ། སྡེ་དགེ་བསྟན་འགྱུར། པོད་ ཛ། ཤོག་གྲངས་ ༥༩ རྒྱབ་ངོས་སུ། མ་ཡིན་པར་དགག་པ་ནི་དངོས་པོའི་ངོ་བོ་ཉིད་དགག་པས་དེ་དང་འདྲ་བ་དེ་ལས་གཞན་པའི་དངོས་པོའི་ངོ་བོ་ཉིད་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་སྟེ། དཔེར་ན་འདི་བྲམ་ཟེ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་དགག་པས་བྲམ་ཟེ་དེ་འདྲ་བ་དེ་ལས་གཞན་པ་བྲམ་ཟེ་མ་ཡིན་པ་དཀའ་ཐུབ་དང་ཐོས་པ་ལ་སོགས་པས་དམན་པའི་དམངས་རིགས་ཡིན་པར་བསྒྲུབས་པ་ལྟ་བུའོ། །ཞེས་སོ། །

[64] ཐེག་ཆེན་རྒྱུལ་འཇུག རོང་ཟོམ་གསུམ་འབུམ། སྨྲའི་ཕན་བསྐྱུར་དཔར་མ། དེབ་ཕྲེང་ ༡ ཤོག་ངོས་ ༩༡༣ པར་གསལ།

[65] ལེགས་བཤད་སྣང་བའི་གཏེར། མི་ཕམ་གསུང་འབུམ། ཡེ་ཤེས་སྡེའི་པར་མ། པོད་ཕྲེང་ ༥ ཤོག་གྲངས་ ༣༡༥ པར་གསལ།

[66] ཐེག་ཆེན་རྒྱུལ་འཇུག རོང་ཟོམ་གསུམ་འབུམ། སྨྲའི་ཕན་བསྐྱུར་དཔར་མ། དེབ་ཕྲེང་ ༡ ཤོག་ངོས་ ༩༡༣ པར་གསལ།

[67] ལེགས་བཤད་སྣང་བའི་གཏེར། མི་ཕམ་གསུང་འབུམ། ཡེ་ཤེས་སྡེའི་པར་མ། པོད་ཕྲེང་ ༥ ཤོག་གྲངས་ ༣༡༥ པར་གསལ།

སོ། །མདོར་ན་ཚད་གཞུང་དག་ལས་གསུངས་པའི་དགག་པ་གཉིས་ཀྱི་དོན་དང་དབུ་མའི་གཞུང་ནས་དབུ་མའི་ལྟ་བ་དགག་གཉིས་གང་ཡིན་བཤད་པའི་དགག་པ་གཉིས་པོའི་གོ་དོན་རང་ལུགས་ལ་གཅིག་པར་སྣང་སྟེ། ངེས་ཤེས་སྒྲོན་མེར།[68] མེད་རྒྱུང་དང་ནི་མ་ཡིན་ཞེས། །བཀག་ཤུལ་ཆོས་གཞན་ཅི་ཞིག་འཕེན། །ཞེས་པས་བསྟན་པ་ལྟར་དགག་བྱ་བཀག་ཙམ་གྱི་མེད་རྒྱུང་མེད་དགག་དང་། དགག་བྱའི་ཆོས་དེ་མ་ཡིན་པར་བཀག་ནས་ཆོས་གཞན་འཕེན་པ་མ་ཡིན་དགག་ཏུ་འདོད་པར་གསལ་བས་ཁྱད་དེ་ཙམ་མེད་པར་སྣང་ངོ་། །

༧༽རང་ལུགས་དབུ་མའི་ལྟ་བ་དེ་ཉིད་མེད་དགག་དང་མ་ཡིན་དགག་གང་ཡིན་བརྟག་པ།

འཁོར་ལོ་བར་པ་གཞིར་བཞག་སྟེ། ཆོས་དབྱིངས་དབུ་མ་དེ་ཉིད་རང་གི་ངོ་བོའི་དབང་དུ་བྱས་པའམ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་མཉམ་བཞག་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་གཟིགས་ཚུལ་དབང་དུ་བྱས་ཏེ། མེད་དགག་དང་མ་ཡིན་དགག་གང་ཡིན་ཞེས་འདྲི་ན། གཉིས་ཀར་ཁས་མི་ལེན་ཏེ། ངེས་ཤེས་སྒྲོན་མེ་ལས།[69] སྔ་འགྱུར་རིང་ལུགས་གང་ཞེ་ན། །ཟུང་འཇུག་ཡེ་ཤེས་ཆེན་པོའི་ངོར། །མེད་ཅེས་དགག་བྱ་བཀག་ཤུལ་གྱི། །མེད་རྒྱུང་དང་ནི་མ་ཡིན་ཞེས། །བཀག་ཤུལ་ཆོས་གཞན་ཅི་ཞིག་འཕེན། །དེ་གཉིས་བློ་ཡིས་བཏགས་པ་ཙམ། །དོན་ལ་གཉིས་ཀར་ཁས་མི་ལེན། །དགག་སྒྲུབ་གཉིས་དང་བྲལ་བ་ཡི། །བློ་འདས་གདོད་མའི་ཆོས་ཉིད་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་དགག་སྒྲུབ་གང་དུའང་མི་བཞེད་དོ། །དེའི་ཕྱིར་ཆོས་དབྱིངས་དབུ་མ་རྟོགས་པའི་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱང་དགག་རྟོག་སྒྲུབ་རྟོག་གང་ཡང་མིན་ཏེ། མི་ཕམ་རིན་པོ་ཆེས་མཛད་པའི་ཞན་འབྱེད་བློ་གྲོས་སྣང་བ་ལས།[70] དགག་རྟོག་སྒྲུབ་རྟོག་གང་ཡིན་ཡང་རྣམ་རྟོག་ལས་མི་འདའ་ལ། མི་རྟོག་ཡེ་ཤེས་ནི་དགག་རྟོག་སྒྲུབ་རྟོག་གང་ཡང་མིན་ཏེ། གང་དུའང་མི་རྟོག་པ་ཡིན་ནོ། །ཁ་ཅིག་ན་རེ། མི་རྟོག་ཡེ་ཤེས་ཆོས་ཅན། དགག་རྟོག་ཡིན་ཏེ། སྤྲོས་པ་དང་བྲལ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྤྲོས་པ་དགག་པའི་རྟོག་པ་དང་། སྤྲོས་བྲལ་སྒྲུབ་པའི་རྣམ་རྟོག་ཡིན་ནོ་སྙམ་ན། སྤྲོས་པ་མཐའ་དག་ཁེགས་པ་ལ་སྤྲོས་པ་དང་བྲལ་ལོ་སྙམ་དུ་འཛིན་པ་ག་ལ་ཡོད། ཡོད་ན་ད་དུང་སྤྲོས་པ་མ་ཁེགས་པས་སྤྲོས་བྲལ་མ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་མི་རྟོག་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས། ཆོས་དབྱིངས་དང་། དོན་དམ་དང་། གནས་ལུགས་དང་། སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་བྱས་ཟེར་དགོས་ཀྱང་། རྣམ་གྲངས་པ་བདེན་གཉིས་ཕྱེ་བའི་ཡ་གྱལ་གྱི་དོན་དམ་དང་། སྟོང་ཉིད་དེ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་སྟོང་རྒྱུང་ཡིན་པས་དེ་ལ་རྟོག་ན་དགག་རྟོག་ཡིན་ནོ། །བདེན་གཉིས་དབྱེར་མེད་རྣམ་ཀུན་མཆོག་ལྡན་གྱི་སྟོང་ཉིད་སོ་སོ་རང་གིས་རིག་པའི་ཡུལ་དེ་ཆོས་

[68] ངེས་ཤེས་སྒྲོན་མེ། མི་ཕམ་གསུང་འབུམ། ཡེ་ཤེས་སྡེའི་པར་མ། དེབ་ཕྲེང་ ༡༣ ཤོག་གྲངས་ ༡༨༨ པར་གསལ།

[69] ངེས་ཤེས་སྒྲོན་མེ། མི་ཕམ་གསུང་འབུམ། ཡེ་ཤེས་སྡེའི་པར་མ། དེབ་ཕྲེང་ ༡༣ ཤོག་གྲངས་ ༡༨༨ པར་གསལ།

[70] ངེས་ཤེས་སྒྲོན་མེ། མི་ཕམ་གསུང་འབུམ། ཡེ་ཤེས་སྡེའི་པར་མ། དེབ་ཕྲེང་ ༡༥ ཤོག་གྲངས་ ༣༥༨ པར་གསལ།

དབྱིངས་དང་སྟོང་ཉིད་མཐར་ཐུག་ཡིན། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡུལ་ཆོས་དབྱིངས་དགག་སྒྲུབ་ལས་འདས་པ་བཞིན་ཡུལ་ཅན་ཡེ་ཤེས་ཀྱང་དགག་རྟོག་སྒྲུབ་རྟོག་གང་ཡང་མིན་པར་གསལ་པོར་བཞེད་དོ། །དེ་ནི་དོན་ལ་འཕགས་ཡུལ་གྱི་པཎ་གྲུབ་དང་ཀུན་མཁྱེན་རོང་ཀློང་རྣམ་གཉིས་སོགས་ཀྱི་བཞེད་པར་གྲུབ་སྟེ། དེ་དག་ཀུན་གྱིས་ཡུལ་དབྱིངས་མཐའ་བྲལ་དུ་བཞེད་ཅིང་ཡུལ་ཅན་ཁས་ལེན་ཀུན་བྲལ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་སུ་བཞེད་པས་ཤེས་ཐུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །

འོན་ཀྱང་ཐ་སྙད་ཙམ་དུ་རིགས་པས་དགག་བྱ་བཀག་ཚུལ་དང་དགག་བྱས་སྟོང་ཚུལ་ཁོ་ནར་བསམས་ནས་དགག་གཉིས་གང་ཡིན་ཞེས་འདྲི་ན། དགག་བྱ་བདེན་གྲུབ་བཀག་ཙམ་གྱི་མེད་དགག་སྟོང་ཕྱད་མིན་ཡང་། དགག་བྱ་སྤྲོས་མཐའ་ཀུན་ཕར་དགག་པ་ཙམ་ལས་ཤུལ་དུ་ལུས་པའི་ཆོས་དང་ཚུར་གང་ཡང་སྒྲུབ་པ་མེད་པའི་ཆ་ནས་མེད་དགག་ཏུ་བཞེད་དེ། ངེས་ཤེས་སྒྲོན་མེ་ལས།[71] སྟོང་ཚུལ་ཁོ་ནར་བསམས་ནས་ནི། །དྲི་ན་མེད་དགག་ཉིད་ཡིན་ཏེ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། ཚུལ་དེ་ཉིད་ཀུན་མཁྱེན་ཀློང་ཆེན་པས་ཀྱང་།[72] གསུམ་པ་ཐལ་འགྱུར་གྱིས་སྤྲོས་པ་གཅོད་པའི་ཚུལ། ཕྱར་སྤྲོས་པ་བཞིན་གཏན་ཚིགས་ལྔས་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་མེད་པར་འཇལ་ལ། དེའང་རང་རྒྱུད་པ་ལྟར་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་བཀག་ནས་རྫུན་པར་བསྒྲུབ་པའམ། དོན་དམ་ལ་སྤྲོས་པ་བཀག་ནས་སྤྲོས་མེད་བསྒྲུབས་པ་ལྟར་མ་ཡིན་ཏེ། གང་དུ་ཞེན་པ་དེ་དངོས་སུ་བཀག་ཀྱང་ཤུགས་ལ་གང་ཡང་མི་བསྒྲུབས་པས་ཕ་རོལ་གྱི་ལོག་རྟོག་ཟློག་པར་བྱེད་པའོ། །ཞེས་ཤུལ་དུ་ལུས་པའམ་སྤྲོས་པ་ཕར་བཀག་ནས་ཚུར་སྒྲུབ་པ་གང་ཡང་མེད་པས་སྤྲོས་པ་དགག་ཚུལ་དབང་དུ་མེད་དགག་ཏུ་གནས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདིར་འཕགས་ཡུལ་པཎ་གྲུབ་དག་གི་བཞེད་པ་འགོད་དགོས་པ་ཡིན་ཡང་རྒྱ་བའི་གནད་ནི་གཞན་གྱིས་སྟོང་པ་ཙམ་མིན་པར་ཆོས་ཀུན་རང་གིས་རང་སྟོང་པའི་རང་སྟོང་གི་ཚུལ་དེ་ཉིད་གོང་དུ་ལུང་རིགས་ཐུང་གིས་ཞུས་ཟིན་པས་དེ་ཀས་དབུ་མའི་ལྟ་བ་བདེན་གྲུབ་བཅད་ཙམ་གྱི་མེད་དགག་དང་དགག་བྱ་བཀག་པའི་ཤུལ་ན་སྟོང་གཞི་ལུས་པའི་མ་ཡིན་དགག་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་པར་མཐའ་བྲལ་དབུ་མ་ཆེན་པོར་འོས་མེད་དུ་གྲུབ་པས་ན་འདི་ཙམ་གྱིས་འཐུས་པར་བྱས་པ་ཡིན།

༄། ཞེན་འཛིན་སྤྲོས་བྲལ་དང་ཀ་དག་གཏན་ལ་འབེབས་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པའི་དགག་བྱ་ལ་ཁྱད་པར་ཡོད་མེད།

[71] ངེས་ཤེས་སྒྲོན་མེ། མི་ཕམ་གསུང་འབུམ། ཡེ་ཤེས་སྡེའི་པར་མ། དེབ་ཕྲེང་ ༡༣ ཤོག་ངོས་ ༡༩༩ པར་གསལ།

[72] གྲུབ་མཐའ་མཛོད། ཀློང་ཆེན་གསུང་འབུམ། ནྡའི་ཕན་པར་མ། དེབ་ཕྲེང་ ༡༥ ཤོག་ངོས་ ༡༠༦ པར་གསལ།

སྤྲོས་བྲལ་དང་ཀ་དག་གཏན་ལ་འབེབས་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པའི་དགག་བྱ་ལ་ཁྱད་པར་གཏན་ནས་མེད་དེ་སྤྲོས་བྲལ་གཏན་ལ་ཕབ་ན་ཀ་དག་གཏན་ལ་ཕབ་པས་ཁྱབ་པ་དང་ཀ་དག་གཏན་ལ་ཕབ་ན་སྤྲོས་བྲལ་གཏན་ལ་ཕབ་པས་ཁྱབ་ཅིང་མདོར་ན་གཞི་མེད་རྩ་བྲལ་གྱི་ལྟ་བ་དེ་ལ་མདོ་ཕྱོགས་ནས་སྤྲོས་བྲལ་དང་། སྔགས་ཕྱོགས་ནས་ཀ་དག་ཏུ་བརྗོད་པའི་མིང་གི་ཁྱད་པར་ཙམ་ལས་དོན་ཐ་དད་གང་ཡང་མེད་དེ། ངེས་ཤེས་སྒྲོན་མེ་ལས།[73] འཕགས་ཡུལ་དཔལ་ལྡན་ཟླ་བ་དང་། །བོད་ན་རོང་ཟོམ་ཆོས་བཟང་གཉིས། །དགོངས་པ་གཅིག་དང་དབྱངས་གཅིག་གིས། །ཀ་དག་སྟོང་པ་ཆེན་པོ་བསྒྲུབས། །ཞེས་འཕགས་ཡུལ་ན་སྤྲོས་བྲལ་སྨྲ་བ་ལ་འགྲན་ཟླ་མེད་པ་སློབ་དཔོན་ཟླ་གྲགས་པས་སྟོང་པ་ཆེན་པོ་གཏན་ལ་ཕབ་པ་དེ་དང་བོད་གངས་ཅན་ལྗོངས་ན་རྫོགས་པ་ཆེན་པོའི་རྣལ་འབྱོར་པ་ཆེན་པོ་ཀུན་མཁྱེན་རོང་ཟོམ་མ་ཧཱ་པཎྜི་ཏས་ཀ་དག་གཏན་ལ་ཕབ་པ་གཉིས་པོ་དགོངས་པ་གཅིག་དང་དབྱངས་གཅིག་ཏུ་བཞེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་ཡང་དེ་ཉིད་ལས།[74] ཀ་དག་བདར་ཤ་ཆོད་པ་ལ། །ཐལ་འགྱུར་ལྟ་བ་མཐར་ཕྱིན་དགོས། །སྤྲོས་བྲལ་ཙམ་གྱི་ཆ་ནས་ནི། །དེ་གཉིས་ཁྱད་པར་མེད་དོ་གསུངས། །ཞེས་དགག་བྱ་སྤྲོས་པ་ཀུན་དང་བྲལ་ཚུལ་ལ་ཁྱད་མེད་པར་བཞེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་མདོ་ཕྱོགས་ལས་སྤྲོས་བྲལ་གྱི་དགག་བྱར་ཆོས་ཀུན་འཇོག་པ་གོང་དུ་ཞུས་ཟིན་པས་འདིར་མ་སྤྲོས་ལ། འདིར་སྔགས་ཕྱོགས་ལས་ཀ་དག་གཏན་ལ་འབེབས་ཚུལ་ཅུང་ཟད་བརྗོད་ན། དེ་ཡང་ཀུན་མཁྱེན་རོང་ཟོམ་ཆེན་པོས།[75] དེ་ལ་ཡང་དག་པར་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བར་མི་འདོད་ན། ཀུན་རྫོབ་ཐམས་ཅད་འགྲོ་མཉམ་པར་འགྱུར་བ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། དཔེར་ན་ཐག་པ་ལ་སྦྲུལ་དུ་མཐོང་བའི་ཚེ། ཐག་པ་ནི་ཡང་དག་པར་ཡོད། སྦྲུལ་ནི་གཏན་མེད་པའོ། །ཐག་པར་མཐོང་བའི་བློ་ནི་ཡང་དག་པའི་ཤེས་པའོ། །སྦྲུལ་དུ་མཐོང་བའི་བློ་ནི་འཁྲུལ་བའི་ཤེས་པའོ། །འཁྲུལ་ན་མ་དག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་བློ་དེ་ཉིད་ཀྱང་ཇི་ལྟར་སྣང་བ་དེ་བཞིན་དུ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པས། དེའི་བདག་ཉིད་ཐོབ་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། གཞན་ལས་གཞན་དུ་བཏགས་པ་ཙམ་མོ། །དེ་ནས་ཡང་ཐག་པ་དེ་ཉིད་ཞིབ་ཏུ་བརྟགས་ན། རྒྱལམ་སྤུའི་ཚ་ཤས་དུ་མ་འདུས་པ་ཙམ་དུ་མཐོང་སྟེ། ཐག་པ་ཞྭམ་རིལ་གཅིག་པུའི་བློ་ཞིག་ན། ཚ་ཤས་འདུས་པ་ཙམ་ནི་ཡང་དག་པར་ཡོད་པའོ། །ཐག་པ་དང་སྦྲུལ་ནི་འགྲོ་མཉམ་སྟེ་གཏན་མེད་པའོ། །ཚ་ཤས་འདུས་པ་ཙམ་དུ་མཐོང་བའི་བློ་ནི་ཡང་དག་པའི་ཤེས་པའོ། །ཐག་པའི་བློ་ནི་སྦྲུལ་གྱི་བློ་དང་འདྲ་སྟེ་འཁྲུལ་པའི་ཤེས་པའོ། །དེ་ནས་ཡང་སྤུ་དང་རྒྱ་དེ་ཉིད་ལ་ཞིབ་ཏུ་བརྟགས་ན། རྡུལ་འདུས་པ་ཙམ་དུ་མཐོང་སྟེ། སྤུ་དང་རྒྱའི་ཚ་ཤས་ཀྱང་མ་གྲུབ་པར་རྟོགས་ན། དོན་དང་བློའི་ཚུལ་ཐམས་ཅད་སྔ་མ་བཞིན་ནོ། །དེ་ནས་ཡང་རྡུལ་དེ་ཉིད་ལ་བློས་རྣམ་པར་ཕྱེ་ན། རྡུལ་ཉིད་ཀྱང་མ་གྲུབ་པར་རྟོགས་ཏེ། གཟུགས་ཀྱིས་སྟོང་པའི་སྟོང་པ་ཉིད་ཙམ་ཡོད་པར་མཐོང་བ་དེའི་ཚེ། དོན་དང་བློར་

---

[73] ངེས་ཤེས་སྒྲོན་མེ། མི་ཕམ་གསུང་འབུམ། ཡེ་ཤེས་སྡེའི་པར་མ། དེབ་ཕྲེང་ ༡༣ ཤོག་གྲངས་ ༡༤༥ པར་གསལ།

[74] ངེས་ཤེས་སྒྲོན་མེ། མི་ཕམ་གསུང་འབུམ། ཡེ་ཤེས་སྡེའི་པར་མ། དེབ་ཕྲེང་ ༡༣ ཤོག་གྲངས་ ༡༧༡ པར་གསལ།

[75] ཐེག་ཆེན་ཚུལ་འཇུག རོང་ཟོམ་གསུམ་འབུམ། ༼ན༽འི་ཕན་བསྐྱུར་དཔར་མ། དེབ་ཕྲེང་ ༡ ཤོག་གྲངས་ ༤༣༤ པར་གསལ།

བཅས་པ་ཐམས་ཅད་སྒྱུ་མ་བཞིན་ནོ། །དེ་ནས་ཡང་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་རྣམ་པར་བརྟགས་ན། སྟོང་པ་ཞེས་བྱ་བ་འདིའང་དངོས་པོ་ལ་ལྟོས་ནས་རྣམ་པར་བཞག་པ་ཙམ་སྟེ། དངོས་པོ་ཉིད་མ་གྲུབ་ན་སྟོང་པ་ཉིད་མི་འགྲུབ་སྟེ། གང་ཞིག་སྟོང་ཆོས་གང་གི་སྟོང་། སུའི་སྟོང་པ་སྟེ། བསྟན་པར་བྱ་བའི་ཆོས་གང་ཡང་མེད་པར་རྟོགས་པ་ན། དོན་ཐམས་ཅད་མེད་པར་འགོ་མཉམ་མོ། །བློ་ཐམས་ཅད་འཁྲུལ་པར་འགོ་མཉམ་མོ། །འཁྲུལ་པ་ཐམས་ཅད་ཇི་ལྟར་སྣང་བ་དེ་ལྟར་མ་ཡིན་པར་འགོ་མཉམ་མོ། །དེ་ལྟར་མ་ཡིན་པ་ཐམས་ཅད་དེའི་བདག་ཉིད་ཐོབ་པ་མེད་པར་འགོ་མཉམ་མོ། །བདག་ཉིད་ཐོབ་པ་མེད་པར་གྱུར་པ་ན། དོན་དང་བློ་གཉིས་ཀ་ལའང་མཚན་ཉིད་འགོ་མི་མཉམ་པ་མེད་དོ། །ཞེས་དངོས་པོ་ཐག་པ་ལ་སོགས་པ་ནས་དོན་ལ་གཅིག་ཀྱང་མ་ལུས་པར་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་བར་མ་གྲུབ་ཚུལ་གསལ་པོར་གསུངས་པས་ཤེས་བྱ་ཀུན་ཀ་དག་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་རིགས་པའི་དགག་བྱར་མཛད་དོ། །དེ་བཞིན་ཀུན་མཁྱེན་ཀློང་ཆེན་པ་དང་ཀུན་མཁྱེན་འཇིགས་མེད་གླིང་པ་སོགས་ཀྱིས་ཀྱང་གསང་སྔགས་ཀྱི་གཞི་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་སྐབས་སུ་ཆོས་ཐམས་ཅད་ངོ་བོ་ཀ་དག་སྟོང་པ་ཉིད་ཡིན་པ་ལས་མི་སྟོང་པ་ལྷ་བུར་གཏན་ནས་མི་བཞེད་པས་ན་སྤྲོས་བྲལ་དང་ཀ་དག་གི་དགག་བྱར་ཐ་རགས་ལ་སོགས་པའི་ཁྱད་པར་གཏན་ནས་མི་བཞེད་པར་གྲུབ་བོ། །

མཇུག་བསྡོ་བ།

ཅུང་ཟད་འབད་པའི་དགེ་རྒྱ་གང་མཆིས་ཀྱིས། །
ནམ་མཁས་གར་ཁྱབ་སེམས་ཅན་མ་ལུས་ཀུན། །
རྟག་ཆད་ཐ་མོའི་མཐའ་ལའང་མི་གནས་པར། །
ཟབ་མོ་དབུ་མའི་དོན་ལ་ངེས་འགྱུར་ཤོག །

ཅེས་སྟོན་པའི་འདས་ལོ་ ༢༥༦༩ རབ་གནས་ཤིང་མོ་སྦྲུལ་རབ་བྱུང་ ༡༧ བོད་རྒྱལ་ལོ་ ༢༡༥༢ སྤྱི་འགྱུར་བསྟན་པའི་གསལ་བྱེད་ཀུན་མཁྱེན་རིག་འཛིན་འཇིགས་མེད་གླིང་པ་མཆོག་ཕྱི་གསལ་གཟུགས་སྐུའི་བཀོད་པ་ནང་དབྱིངས་གཞོན་ནུ་བུམ་སྐུར་བསྡུས་པའི་དུས་ཚོད་ཁྱད་པར་ཅན་དང་བསྟུན། སྤྱི་འགྱུར་མཐོ་སློབ་ཆེན་མོའི་རྒྱུན་ལས་རིན་པོ་ཆེ་ནས་སྤྱི་འགྱུར་ཐུན་མིན་ལྷ་གྲུབ་བཀྲ་གླིང་ཆེན་མོ་ཐེངས་བཅུ་གཅིག་པའི་དམ་བཅའི་རྩོམ་ཤོག་འབྲི་དགོས་པའི་

བཀའ་གནང་བ་ལྷར་ཐུན་ཚེ་དབང་ནོར་བུས་སྤྱི་ལོ་ ༢༠༢༥ སྤྱི་ཟླ་ ༠༩ སྤྱི་ཚེས་ ༢༢ ཉིན་མཐའ་གྲུབ་པར་བགྱིས་སོ།།